

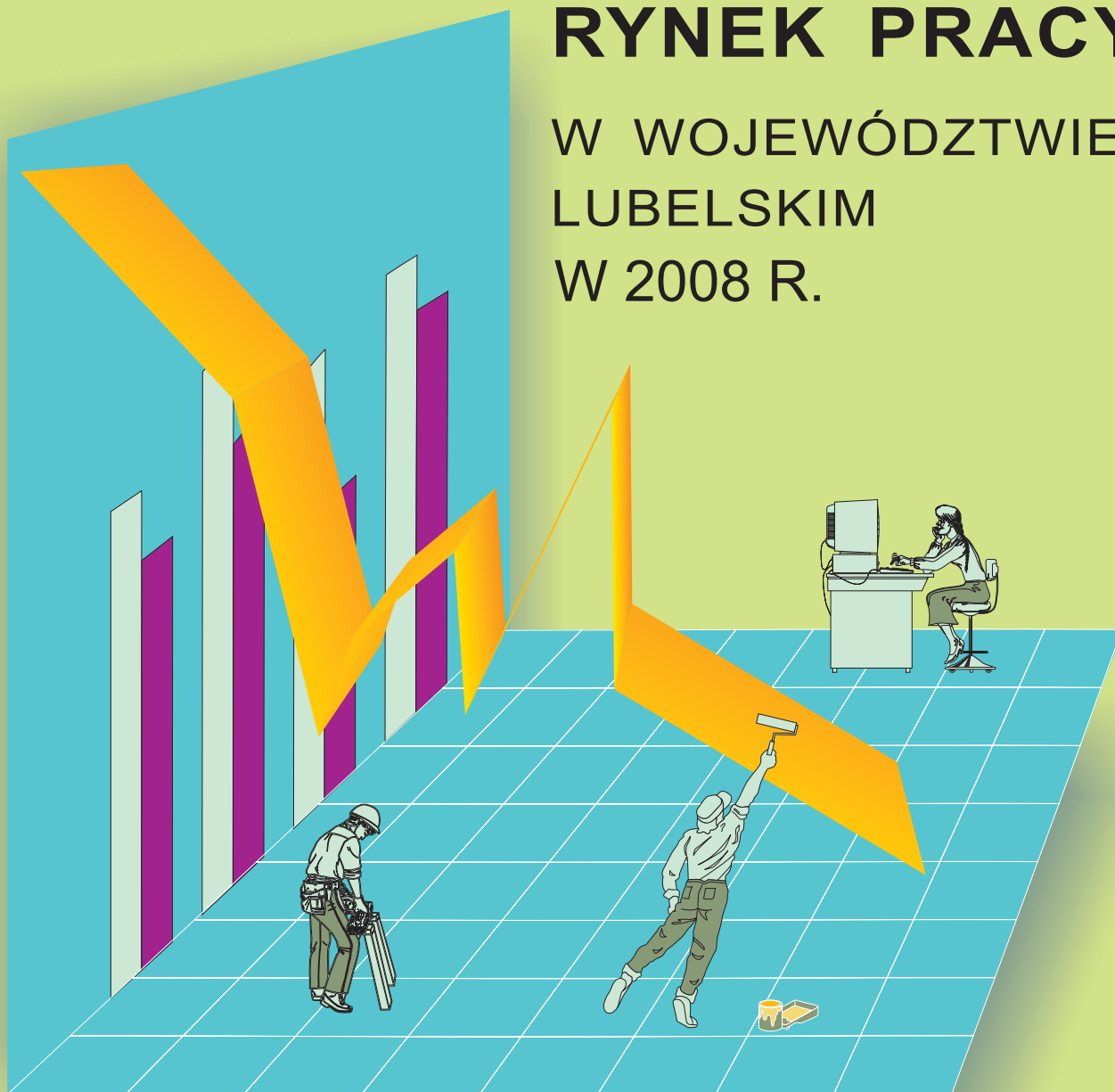
URZĄD STATYSTYCZNY w LUBLINIE

 220 lat
Polskiej 1789–2009
Statystyki Publicznej

ISSN 2080-0533

RYNEK PRACY

W WOJEWÓDZTWIE
LUBELSKIM
W 2008 R.

informacje i opracowania
statystyczne

LUBLIN 2009

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY

Kazimierz Tucki

CZŁONKOWIE

Waldemar Dymek
Jerzy Greszta
Zofia Kurlej
Elżbieta Łoś
Andrzej Matacz
Andrzej Miszczuk
Paweł Wroński
Wojciech Żuchowski

Publikację opracowano w Wydziale Analiz
i Opracowań Zbiorczych przy współpracy
Wydziału Badań Ankietowych

Projekt okładki
Wiesław Typiak, Krzysztof Kamieniecki

Kartogramy, wykresy i skład komputerowy
Aneta Olszewska-Welman, Elżbieta Sochacka

PRZEDMOWA

„Rynek pracy w województwie lubelskim w 2008 r.” jest kolejną edycją publikacji przedstawiającej zmiany zachodzące na rynku pracy województwa lubelskiego. Zakresem obejmuje informacje o pracujących w gospodarce narodowej, poziomie zatrudnienia i ruchu zatrudnionych, popycie na pracę i warunkach pracy, wynagrodzeniach, wielkości i strukturze bezrobocia rejestrowanego oraz strukturze ludności i jej aktywności ekonomicznej. Obecna publikacja została poszerzona o informacje o osobach niepełnosprawnych na rynku pracy oraz o dane dotyczące świadczeń emerytalnych i rentowych.

Publikacja składa się z uwag ogólnych, komentarza analitycznego, części tabelarycznej i graficznej.

W uwagach ogólnych zdefiniowano podstawowe pojęcia oraz źródła danych statystycznych i zasady ich grupowania.

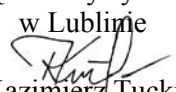
Opis analityczny dostarcza najistotniejszych informacji o przekształceniach podstawowych elementów rynku pracy w województwie lubelskim w latach 2006 – 2008. W tej części omówiono również dynamikę zmian zachodzących na rynku pracy w województwie na tle kraju.

W części tabelarycznej dane prezentowane są w różnych układach strukturalnych m.in. według sektorów własności i ekonomicznych, sekcji PKD i form finansowania przedsiębiorstw, jak również w ujęciu terytorialnym według podregionów i powiatów.

W kończącej publikację części graficznej wybrane zjawiska przedstawiono na wykresach i kartogramach.

Układ treści oraz sposób prezentowania danych wynika z dążenia do możliwie pełnego naświetlenia złożonych i wielostronnych zjawisk charakteryzujących rynek pracy w województwie lubelskim. Bardziej szczegółowe informacje w postaci tabulogramów wynikowych oraz w formie elektronicznej dostępne są w naszym Urzędzie, a także na stronach internetowych GUS – w Banku Danych Regionalnych.

Mam nadzieję, iż niniejsza publikacja pogłębi wiedzę użytkowników informacji statystycznych o sytuacji społeczno-gospodarczej naszego województwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

Kazimierz Tucki

Lublin, listopad 2009 r.

PREFACE

„Labour market in lubelskie voivodship in 2008” is the next compilation that presents changes occurring on labour market of lubelskie voivodship. Its scope includes the information about employed persons in national economy, level of employment and labour turnover, demand for labour and working conditions, wages and salaries, scale and structure of registered unemployment as well as structure and economic activity of the population..

The publication consists of notes, analytic comment, tables as well as graphics.

Basic definitions, data sources and principles of grouping statistical data are explained in the notes.

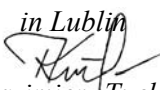
Analytic comment provides the main information about transformation of labour market basic elements in lubelskie voivodship from 2006 to 2008. In this part also dynamics of changes occurring on the labour market in lubelskie voivodship on the scope of the country.

Detailed information on the labour market by different grouping, i.e. by ownership and economic sectors, NACE sections, financial status as well as subregions and powiats, are presented in the table part.

In the graphic part ending the publication selected phenomena were presented by charts and maps.

The way of presentation of the contents and the data results from trying to express complex and versatile phenomena characterizing the labour market in lubelskie voivodship. More detailed information in the form of result tables and text files is available in Statistical Office and also in the Regional Data Bank at the CSO Internet web page.

I hope that the publication will broaden knowledge of statistical data recipient about socio-economic situation of our voivodship.

Director
Statistical Office
in Lublin

Kazimierz Tucki

Lublin, November 2009

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

			Str. Page
PRZEDMOWA.....	PREFACE.....		3
UWAGI OGÓLNE	GENERAL NOTES		10
UWAGI ANALITYCZNE.....	ANALYTIC COMMENT		27
		Tabl. Table	Str. Page
TABLICE	TABLES		
Ważniejsze dane wojewódzkie (2006, 2007, 2008)	Major data of the voivodship (2006, 2007, 2008).....	1	34
Ludność według płci i wieku w 2008 r.	Population by sex and age in 2008.....	2	38
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według płci w 2008 r.	Population at working and non-working age by sex in 2008.....	3	38
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według podregionów i powiatów w 2008 r.	Population at working and non-working age by subregions and powiats in 2008.....	4	39
Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów i form własności w 2008 r.	Employed persons in national economy by owner- ship sectors and forms in 2008	5	40
Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	Employed persons in national economy by sectors and NACE sections in 2008	6	40
Pracujący w gospodarce narodowej według statusu zatrudnienia w 2008 r.	Employed persons in national economy by status in 2008	7	41
Pracujący według wielkości podmiotów gospodarki narodowej, sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	Employed persons by the size of entities of the national economy, sectors and NACE sections in 2008	8	41
Pracujący w porze nocnej, emeryci i renciści, niepeł- nosprawni oraz cudzoziemcy według sektorów własności i sekcji PKD w 2008 r.	Persons working in shift hours, retirees and pen- sioners, disabled persons and foreigners by own- ership sectors and NACE sections in 2008	9	43
Pracujący według sekcji PKD, podregionów i powia- tów w 2008 r.	Employed persons by NACE sections, subregions and powiats in 2008.....	10	44
Pracujący w miastach i na wsi według sektorów, podregionów i powiatów w 2008 r.	Employed persons in urban and rural areas by sectors, subregions and powiats in 2008	11	45
Pracujący w sektorach ekonomicznych według podregionów i powiatów w 2008 r.	Employed persons by economic sectors, subregions and powiats in 2008.....	12	46
Zatrudnieni w gospodarce narodowej według sekto- rów i sekcji PKD w 2008 r.	Employees in national economy by sectors and NACE sections in 2008	13	47
Zatrudnienie według sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	Employment by sectors and NACE sections in 2008.....	14	48
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według sekcji PKD w 2008 r.	Full- and part-time paid employees by NACE sec- tions in 2008	15	48
Przeciętne zatrudnienie według sekcji PKD w 2008 r.	Average paid employment by NACE sections in 2008.....	16	49
Przeciętne zatrudnienie według form finansowania i sekcji PKD w 2008 r.	Average paid employment by financing forms and NACE sections in 2008	17	50

		Tabl. Table	Str. Page
Współczynniki przyjęć i zwolnień według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Hire and termination rates by NACE sections in 2008.....</i>	18	51
Przyjęcia do pracy według źródeł rekrutacji, sektorów własności i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Hires by sources of recruitment, ownership sectors and NACE sections in 2008.....</i>	19	52
Absolwenci szkół wyższych, policealnych, średnich i zasadniczych zawodowych, którzy podjęli pierwszą pracę według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Graduates of higher, post-secondary, secondary and basic vocational schools starting work for the first time by NACE sections in 2008.....</i>	20	53
Zwolnienia z pracy według przyczyn, sektorów własności i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Terminations by reasons, ownership sectors and NACE sections in 2008.....</i>	21	54
Przyjęcia i zwolnienia w podmiotach gospodarki narodowej według liczby pracujących i sektorów w 2008 r.	<i>Hires and terminations by the number of employed persons in particular sectors in 2008.....</i>	22	54
Popyt na pracę - pracujący, nowo utworzone i wolne miejsca pracy w 2008 r.	<i>Demand for labour - Employed, newly created jobs and vacancies in 2008.....</i>	23	55
Popyt na pracę – pracujące osoby niepełnosprawne według sekcji PKD i sektorów w 2008 r.	<i>Demand for labour – Employed disabled persons by NACE sections and sectors in 2008.....</i>	24	56
Popyt na pracę - wolne miejsca pracy według poziomu wykształcenia oraz zawodów w 2008 r.	<i>Demand for labour - Vacancies by educational level and occupations in 2008.....</i>	25	57
Popyt na pracę - pracujący i wolne miejsca pracy według sektorów i zawodów w 2008 r.	<i>Demand for labour - Employed persons and vacancies by sectors and occupations in 2008.....</i>	26	58
Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w 2008 r.	<i>Unemployed persons registered in labour offices in 2008.....</i>	27	59
Napływ i odpływ bezrobotnych w 2008 r.	<i>Inflow to and outflow from unemployment in 2008.....</i>	28	59
Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy i stażu pracy w 2008 r.	<i>Unemployed persons by educational level, duration of unemployment and total work seniority in 2008.....</i>	29	60
Bezrobotni według grup zawodów w 2008 r.	<i>Unemployed persons by occupations in 2008.....</i>	30	61
Bezrobotni poprzednio pracujący według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, sekcji PKD oraz oferty pracy w 2008 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by NACE sections of their last job and job offers in 2008.....</i>	31	62
Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Unemployed persons registered in labour offices by subregions and powiats in 2008.....</i>	32	62
Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Registered unemployed disabled persons by subregions and powiats in 2008.....</i>	33	64
Napływ i odpływ bezrobotnych według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Inflow to and outflow from unemployment by subregions and powiats in 2008.....</i>	34	65
Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy według wieku i czasu pozostawania bez pracy oraz podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Unemployed persons registered in labour offices by age, duration of unemployment and subregions and powiats in 2008.....</i>	35	66
Bezrobotni według poziomu wykształcenia oraz podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Unemployed persons by educational level as well as subregions and powiats in 2008.....</i>	36	67
Stopa bezrobocia według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Registered unemployment rate by subregions and powiats in 2008.....</i>	37	68

		Tabl. Table	Str. Page
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Registered unemployed persons with specific situation on the labour market by subregions and powiats in 2008.....</i>	38	69
Aktywne formy pomocy bezrobotnym według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Participants of labour market programmes by subregions and powiats in 2008.....</i>	39	70
Dochody i wydatki Funduszu Pracy w 2008 r.	<i>Incomes and expenditures of Labour Fund in 2008.....</i>	40	71
Wydatki na realizację działań w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich w 2008 r.	<i>Expenditures on implementation of measures within the confines of Sectoral Operational Programme Human Resources Development in 2008</i>	41	71
Czas pracy przypadający przeciętnie na 1 zatrudnionego według sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Time work per one employee by sectors and NACE sections in 2008</i>	42	72
Struktura czasu pracy opłaconego przypadającego przeciętnie na 1 zatrudnionego według sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Structure of the average time paid per one employee by sectors and NACE sections in 2008.....</i>	43	73
Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Population covered by the survey and the persons working in hazardous conditions by NACE sections in 2008</i>	44	74
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia według grup i nasilenia zagrożeń oraz sekcji PKD w 2008 r.	<i>Persons working in hazardous conditions by groups of agents harmful to health and intensity of dangers as well as NACE sections in 2008.....</i>	45	74
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia według grup i nasilenia zagrożeń oraz sekcji PKD na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości w 2008 r.	<i>Persons working in hazardous conditions by groups of agents harmful to health and intensity of dangers as well as NACE sections per 1000 employees entities covered by the survey in the given population in 2008.....</i>	46	75
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia według grup czynników w 2008 r.	<i>Persons working in hazardous conditions by groups of agents harmful to health in 2008.....</i>	47	75
Zatrudnieni na stanowiskach pracy zagrożonych przekroczeniem dopuszczalnych norm czynników szkodliwych dla zdrowia związanych ze środowiskiem pracy według grup czynników i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Employees on positions threatened with outreaching admissible norms of agents harmful to health connected with work environment by group of agents and NACE sections in 2008.....</i>	48	76
Zatrudnieni na stanowiskach pracy zagrożonych przekroczeniem dopuszczalnych norm czynników szkodliwych dla zdrowia związanych z uciążliwością pracy oraz czynnikami mechanicznymi według sekcji PKD w 2008r.	<i>Employees on positions threatened with outreaching admissible norms of agents harmful to health connected with strenuous conditions and with mechanical factors by NACE sections in 2008.....</i>	49	77
Stanowiska pracy i zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Positions and employees on positions for which evaluation of occupational risk was done by NACE sections in 2008</i>	50	78
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Persons injured in accidents at work by NACE sections in 2008</i>	51	79
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Persons injured in accidents at work by subregions and powiats in 2008.....</i>	52	80
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według stażu pracy oraz sekcji PKD w 2008 r.	<i>Persons injured in accidents at work by work seniority as well as NACE sections in 2008</i>	53	81

		Tabl. Table	Str. Page
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według liczby dni niezdolności do pracy i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Persons injured in accidents at work by number of days off to work as well as NACE sections in 2008.....</i>	54	81
Wydarzenia powodujące uraz u osoby poszkodowanej oraz przyczyny wypadków przy pracy według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Events causing injuries as well as causes of accidents at work by NACE sections in 2008.....</i>	55	82
Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Hazardous and hard working condition benefits by NACE sections in 2008.....</i>	56	83
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Occupational accidents and occupational diseases compensations by subregions and powiats in 2008.....</i>	57	83
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń oraz według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Employees working in hazardous conditions by groups of agents and intensity of dangers and by subregions and powiats in 2008.....</i>	58	84
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Employees working in hazardous conditions to agents harmful and hazardous to health by subregions and powiats in 2008.....</i>	59	85
Wynagrodzenia brutto w 2008 r.	<i>Gross wages and salaries in 2008.....</i>	60	86
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries by NACE sections in 2008.....</i>	61	86
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według stanowisk, sektorów, form finansowania i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries by positions, sectors, financing forms and NACE sections in 2008.....</i>	62	87
Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według stanowisk, sektorów i sekcji PKD w 2008 r.	<i>Average hourly gross wages and salaries by positions, sectors and NACE sections in 2008.....</i>	63	88
Pełnozatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenie brutto według wybranych grup zawodów w październiku 2008 r.	<i>Full-time paid employees and gross wages and salaries by selected groups of occupation in october 2008.....</i>	64	89
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów oraz podregionów i powiatów w 2008 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries by sectors, subregions and powiats in 2008.....</i>	65	90
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto w 2008 r. ...	<i>Gross retirement pay and pension benefits in 2008.....</i>	66	91
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more in 2008.....</i>	67	92
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in 4th quarter 2008.....</i>	68	93

WYKRESY I KARTOGRAMY

CHARTS

Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2008 r..	<i>Population by economic age groups in 2008.....</i>	94
Współczynnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym w 2008 r.	<i>Dependency ratio of the population at non-working age per 100 persons at the working age in 2008</i>	94
Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2008 r.	<i>Employed persons in national economy by NACE sections in 2008.</i>	95
Pracujący w gospodarce narodowej według płci i sektorów ekonomicznych w 2008 r.	<i>Employed persons in national economy by sex and economic sectors in 2008.....</i>	95
Ruch pełnozatrudnionych w gospodarce narodowej (2006, 2007, 2008)	<i>Labour turnover in national economy (2006, 2007, 2008).....</i>	95
Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu (2006, 2008)	<i>Registered unemployment rate in December (2006, 2008).....</i>	96
Bezrobotni według wieku (2006, 2007, 2008)	<i>Unemployed persons by age (2006, 2007, 2008).....</i>	96
Struktura wolnych miejsc pracy według wykształcenia w 2008 r.	<i>Structure of vacancies by educational level in 2008</i>	97
Struktura wolnych miejsc pracy według zawodów w 2008 r.	<i>Structure of vacancies by occupations in 2008</i>	97
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób) [2006, 2008].....	<i>Average monthly gross wages and salaries (in entities of national economy employing more than 9 persons) [2006, 2008].....</i>	98
Odchylenia wynagrodzeń od przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w województwie według wybranych sekcji PKD (2006, 2008)	<i>Gross wages and salaries deviations from average gross wages and salaries in national economy in voivodship by selected NACE sections (2006, 2008) ...</i>	98
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarce narodowej (bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie)[2006, 2008]	<i>Persons injured in accidents at work in national economy (excluding accidents in private farms in agriculture) [2006, 2008]</i>	99
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia (2006, 2007, 2008)	<i>Persons working in hazardous condition to agents harmful to health (2006, 2007, 2008).</i>	99

UWAGI OGÓLNE

UWAGI WSTĘPNE

Prezentowane dane obejmują podmioty gospodarki narodowej w województwie bez względu na charakter własności. Do sektora publicznego zalicza się podmioty gospodarki stanowiące własność państwową, samorządową oraz mieszaną z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. Do sektora prywatnego zalicza się podmioty gospodarki stanowiące własność prywatną krajową (m.in. spółki, spółdzielnie, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje), zagraniczną (m.in. zagraniczne przedsiębiorstwa drobnej wytwórczości, spółki z wyłącznym udziałem kapitału zagranicznego) oraz mieszaną, z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

Dane według rodzajów działalności prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)**, opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT — „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne — NACE rev. 1.1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289).

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”. W opracowaniu zastosowano skróty nazw sekcji PKD. Skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podajemy poniżej:

sekcje PKD

skrót

pełna nazwa

Handel i naprawy

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego

Obsługa nieruchomości i firm

Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

Dane w grupowaniu według sekcji opracowano metodą przedsiębiorstw. **Metoda przedsiębiorstw** (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Dane o zatrudnieniu, wynagrodzeniach i bezrobotnych według grup zawodów opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji

zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 z późn. zmianami).

Dane dotyczące poziomu wykształcenia opracowano zgodnie z Polską Klasyfikacją Edukacji wprowadzoną rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 maja 2003 r. (Dz. U. Nr 98, poz. 895).

Informacje o zatrudnieniu i wynagrodzeniach według form finansowania przedstawiane są w podziale na jednostki sfery budżetowej i jednostki będące na rozrachunku. **Do sfery budżetowej** zaliczane są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. **Do jednostek będących na rozrachunku** zaliczane są jednostki sektora przedsiębiorstw utrzymujące się z własnych dochodów.

Do prezentacji wskaźnika wypadkowości (częstości wypadków), tj. liczby osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących przyjęto przeciętną liczbę pracujących w osobach fizycznych, obliczoną jako średnią arytmetyczną stanów w dniu 31 XII w badanym roku i poprzednim, bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Prezentowane dane opracowano zgodnie z podziałem terytorialnym określonym w:

- ustawie z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz. 603 i Nr 104, poz. 656),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (Dz. U. Nr 103, poz. 652 z późn. zmianami).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

PODSTAWOWE DEFINICJE I POJĘCIA

Dane o stanie i strukturze ludności w przekroju terytorialnym opracowano według **faktycznego miejsca zamieszkania**. Do ludności faktycznie zamieszkałej w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i faktycznie tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną w danej jednostce podziału terytorialnego na pobyt czasowy ponad 3 miesiące; do 30 IX 2006 r. ponad 2 miesiące).

Współczynnik urbanizacji określa odsetek ludności miejskiej w stosunku do ogółu ludności.

Ekonomiczne grupy wieku ludności – określa się trzy podstawowe ekonomiczne grupy wieku:

- a) wiek **przedprodukcyjny** 0-17 lat,
- b) wiek **produkcyjny** (wiek zdolności do pracy) mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat,
 - mobilny 18-44 lata,
 - niemobilny mężczyźni 45-64, kobiety 45-59 lat,
- c) wiek **poprodukcyjny** mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

Przyrost naturalny jest to różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów w danym okresie.

Współczynniki: urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego obliczono na 1000 ludności.

Współczynnik dynamiki demograficznej jest to stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej 1 roku) do liczby zgonów w tym okresie.

Saldo migracji ludności jest to różnica między napływem i odpływem migracyjnym. Napływ migracyjny jest to ogół osób nowo zameldowanych na pobyt stały w danym okresie; odpływ migracyjny jest to ogół osób wymeldowanych z pobytu stałego w danym okresie.

Pracujący są to osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek lub dochód, bez osób pracujących na umowę zlecenie lub umowę o dzieło. Do pracujących zaliczono:

- a) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo oraz osoby zatrudnione za granicą na rzecz jednostek krajowych,
- b) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody (np. architekt, lekarz, adwokat),
- c) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- d) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- e) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
- f) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania osób w głównym miejscu pracy.

Informacje dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 XII ustalono na podstawie szacunków.

Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy dotyczy:

- a) zatrudnienia według stanu osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych,
- b) przeciętnego zatrudnienia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Pełnozatrudnieni to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy. Do tej grupy zalicza się również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub w przedłużonym czasie pracy, np. dozorca mienia.

Niepełnozatrudnieni to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które złożyły w zakładzie pracy oświadczenie stwierdzające, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

Pod pojęciem osób wykonujących **pracę nakładczą** rozumie się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonywanie określonych czynności na rzecz jednostki gospodarki narodowej, niezależnie od tego, czy podjęły one pracę w okresie sprawozdawczym, czy nie podjęły jej z uzasadnionych przyczyn (zwolnienia lekarskiego, urlopu wypoczynkowego, urlopu macierzyńskiego, przejściowego braku surowca, sezonowych prac polowych i in.), a które zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami o zatrudnieniu nie mogą być skreślone z ewidencji zatrudnionych przy pracy nakładczej.

Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie. Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług). Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy, na warunkach zlecenia przyjmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i obowiązani są uiszczać na rzecz zlecniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

Młodocianym w rozumieniu kodeksu pracy jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Do pracy mogą być przyjęci tylko ci młodociani, którzy ukończyli co najmniej gimnazjum i przedstawili świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu. Młodociani **posiadający kwalifikacje zawodowe**, jak również zatrudnieni sezonowo i dorywczo, zawierają z zakładem pracy umowę o pracę i zaliczani są do pracowników zakładu. Młodociani **nieposiadający kwalifikacji zawodowych** mogą być zatrudnieni **tylko w celu przygotowania zawodowego**, z wyjątkiem osób zatrudnionych przy lekkich pracach. Zatrudnienie nie może powodować zagrożenia dla życia, zdrowia i rozwoju psychofizycznego młodocianego, a także nie może utrudniać młodocianemu wypełniania obowiązku szkolnego. Do młodocianych **nie zalicza się** uczniów szkół dla niepracujących, odbywających praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy zawartej między szkołą a zakładem pracy.

Osoby zatrudnione poza granicami kraju to pracownicy wykonujący aktualnie pracę poza granicami kraju na rzecz jednostek gospodarki narodowej, w których są zatrudnieni. W szczególności są to pracownicy zatrudnieni przy wykonywaniu usług budowlanych, pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych, pracownicy stałych polskich przedstawicielstw przy ONZ i innych misji za granicą oraz instytutów i ośrodków informacji i kultury za granicą, pracownicy polskich placówek handlowych za granicą, pracownicy spółek handlowych i innych polskich przedstawicielstw za granicą, pracownicy skierowani za granicę w celach szkoleniowych i badawczych. Do zatrudnionych za granicą **nie zalicza się** tych pracowników, którzy przebywają za granicą na podstawie delegacji służbowej i przez okres jej trwania otrzymują diety w walucie obcej, a równocześnie pobierają w kraju wynagrodzenie w złotych, bez względu na okres pobytu za granicą. W sprawozdawczości z zatrudnienia i wynagrodzeń wykazuje się tylko zatrudnionych za granicą na rzecz krajowych jednostek organizacyjnych, o ile szczegółowe postanowienia nie wyłączają tej grupy z niektórych badań.

Cudzoziemcy zaliczeni do pracujących w Polsce to osoby, które zgodnie z ustawą z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zmianami) zostały zatrudnione przez zakłady pracy lub osoby fizyczne na podstawie zezwolenia wojewody, wydanego na czas określony pracodawcy zainteresowanemu zatrudnieniem cudzoziemców.

Prezentowane dane o **pracujących i zatrudnionych** nie obejmują osób zatrudnionych w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Ponadto, z wyjątkiem tablic dotyczących pracujących w gospodarce narodowej, dane nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób.

Badaniem **popytu na pracę** (na podstawie sprawozdania Z-05) objęte zostały jednostki lokalne osób prawnych, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (niezależnie od faktu czy jednostka sprawozdawcza jest ich głównym miejscem pracy, czy nie), z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych, jednostek obrony narodowej, wymiaru sprawiedliwości, bezpieczeństwa państwa i ochrony przeciwpożarowej.

W 2005 r. zmieniono formułę tego badania, dostosowując je do wymagań Eurostatu tak, aby je ujednolicić pod względem treści i metody we wszystkich krajach unijnych (zwiększono częstotliwość, zmieniono zakres przedmiotowy i podmiotowy badania).

Począwszy od 2007 r. rozszerzony został zakres podmiotowy badania – badaniem objęte zostały również podmioty małe, czyli zatrudniające od 1 do 9 osób. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która umożliwia uogólnianie wyników badania na populację generalną.

Pracujący według sektorów ekonomicznych obejmują:

- a) **w sektorze rolniczym** sekcje: „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” i „Rybacktwo”,
- b) **w sektorze przemysłowym** sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę” i „Budownictwo”,
- c) **w sektorze usług:**
 - **usług rynkowych** – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” i „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” (razem z sekcją „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” i sekcją „Organizacje i zespoły eksterytorialne”),
 - **usług nierynkowych** – sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

Informacje o pracujących w tablicach według powiatów oraz w tablicach 5, 6 i 9 prezentowane są według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. Natomiast dane w pozostałych tablicach prezentowane są według siedziby jednostek prawnych i lokalnych, stanowiących podmioty sprawozdawcze. Różnice w prezentowanych danych związane są zatem z metodą zbierania i przetwarzania informacji.

Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo oraz bez pracowników zmieniających wymiar etatu z pełnego na niepełny lub odwrotnie) w gospodarce narodowej poza rolnictwem indywidualnym, z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących wynosiła 9 i mniej osób. Dane te dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w badanym okresie.

Do przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. **Do zwolnionych z pracy** zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które porzuciły pracę, przeszły na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitacyjne, a także w związku z innymi przyczynami np. powołaniem do zasadniczej służby wojskowej, aresztowaniem (powyżej 3 miesięcy), porzuceniem pracy.

Dane o **absolwentach** podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo). Za absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy uznaje się osoby, które uzyskały świadectwo szkoły wyższej, policealnej, średniej zawodowej bądź ogólnokształcącej lub zasadniczej zawodowej, a praca w jednostce sprawozdawczej jest ich pierwszą pracą zawodową podjętą w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki oraz te osoby, które po ukończeniu w jednostce sprawozdawczej nauki zawodu otrzymały zaświadczenie o odbytej nauce i zostały przeniesione do grupy zatrudnionych.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjętych pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby pracowników zwolnionych pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo oraz zatrudnionych, którzy zmienili wymiar etatu) w ostatnim dniu poprzedniego okresu.

Do korzystających z urlopów wychowawczych zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie szczególnych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowopowstałych.

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie 3 warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,

- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Definicja bezrobotnego wynika z zapisów w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która obowiązuje od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zmianami) Zgodnie z tą ustawą w statystyce urzędów pracy **osobą bezrobotną** jest osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła: kobieta – 60 lat, mężczyzna – 65 lat,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych,
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba, że dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
- nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie jest osobą tymczasową aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Napływ bezrobotnych oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu roku w powiatowych urzędach pracy.

Odpływ bezrobotnych oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji powiatowych urzędów pracy w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku nie potwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych itd.

Aktywne formy pomocy bezrobotnym – to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne.

Szkolenia oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnie potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Staż u pracodawcy – oznacza nabywanie umiejętności praktycznych potrzebnych o wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Prace te są częściowo finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Roboty publiczne to prace organizowane dla bezrobotnych przez gminy, organizacje pozarządowe lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Prace te są częściowo finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy wykazani w tablicach 31, 32 i 34 są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz. U. Nr 4 z 1990 r., poz. 19 z późn. zmianami). Przepisy ustawy stosuje się do zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technologicznymi, a także w przypadku ogłoszenia upadłości zakładów lub ich likwidacji.

Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy. Sposób tworzenia i zasady rozdysponowania środków Funduszu określa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001).

Przychodami Funduszu Pracy są:

- obowiązkowe składki na Fundusz Pracy- wysokość składki określa ustawa budżetowa,
- dotacje budżetu państwa,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy,
- odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów,
- spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES,
- inne wpływy.

Przychodami Funduszu Pracy są również opłaty, wpłaty, kary pieniężne i grzywny, które są przeznaczane na wspieranie rządowych programów promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, mające na celu aktywizację zawodową bezrobotnych.

Prace subsydiowane są refundowane m.in. z Funduszu Pracy. Zalicza się do nich m.in.: prace interwencyjne, roboty publiczne i pożyczki dla bezrobotnych.

Prace niesubsydiowane są to: prace stałe, umowy o dzieło, umowy zlecenia, prace sezonowe.

Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia** obejmują zatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

Dane obejmują pracowników pełnozatrudnionych, sezonowych, zatrudnionych dorywczo, niepełnozatrudnionych, dla których głównym miejscem pracy jest jednostka sprawozdawcza oraz osoby zatrudnione w celu przygotowania zawodowego.

Kryterium doboru jednostek do badania było zaliczenie ich do sekcji według PKD: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej), rybactwo (z wyłączeniem rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, działalność produkcyjna, zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy^Δ, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm^Δ (tylko informatyka oraz prowadzenie prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych), edukacja (tylko szkolnictwo wyższe), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (z wyłączeniem opieki społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (tylko odprowadzanie ścieków, wywóz śmieci, usługi sanitarne i pokrewne).

Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe płyty zwłókniające, hałas, wibracje, mikroklimat gorący lub zimny itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne.

Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy** rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.

Przez **zagrożenie czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi** rozumie się pracę przy maszynach wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy 98/37/EC (Dyrektywa wprowadzona ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie zgodności – Dz. U. Nr 204, poz. 2087 z 2004 r.). Zagrożenie tym czynnikiem określa Polska Norma PN-80/Z-08052. Badanie zagrożeń tymi czynnikami rozpoczęto od 1995 r.

Osobozagrożenia oznaczają sumę szkodliwych czynników działających na pracownika. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Substancje chemiczne – to substancje, których oddziaływanie w procesie pracy na organizm człowieka - po przekroczeniu wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) - mogą powodować np. zatrucie ostre lub przewlekłe prowadzące do zmian w narządach wewnętrznych, ostre uszkodzenie skóry, nieżyt błon śluzowych, dróg oddechowych i spojówek, przewlekłe odczyny alergiczne skóry i błon śluzowych, astmę oskrzelową itp.

Substancje chemiczne rakotwórcze – to substancje, których epidemiologiczne działanie rakotwórcze zostało udowodnione i potwierdzone w odpowiednich przepisach.

Przemysłowe pyły zwłókniające – to pyły, które mogą spowodować zwłóknienie tkanki płucnej. Dotyczy to głównie pyłów zawierających dwutlenek krzemu (krzemionkę) i krzemiany. Do pyłów tych zalicza się np. kwarc, piasek, talk, azbest, pyły ceramiczne, pyły mineralne (granit, bazalty), włókna szklane.

Inne pyły przemysłowe – to pyły niebędące substancjami toksycznymi i niezawierające krzemionki i krzemianów. Powstają w czasie rozdrabniania ciał stałych, niezupełnego spalania się różnych materiałów, w czasie paczkowania, przeładunku materiałów sypkich i pyłących przewożonych luzem itp.

Hałas – to dźwięki szkodliwe, które mogą powodować uszkodzenie słuchu i inne zmiany w organizmie lub mogą w istotny sposób utrudniać wykonywanie pracy (po przekroczeniu NDN).

Wibracja – to drgania występujące podczas obsługi ręcznej narzędzi lub urządzeń udarowych (młotki nitownicze, młoty i dłuta pneumatyczne, piły motorowe, wiertarki, ubijaki, perforatory) oraz drgania występujące na stanowisku pracy na skutek działania maszyn i urządzeń technicznych.

Mikroklimat gorący – warunki środowiska pracy określone temperaturą powietrza w pomieszczeniu powyżej 30° C i względną wilgotnością powietrza powyżej 65% lub bezpośrednim oddziaływaniem otwartego źródła promieniowania cieplnego w pomieszczeniach (piece hutnicze, odlewnicze itp.).

Mikroklimat zimny – warunki środowiska pracy określone temperaturą powietrza w pomieszczeniu poniżej 14°C i względną wilgotnością powietrza powyżej 65%.

Niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy – to warunki środowiska pracy, w których nie są spełnione określone normą wymagania dotyczące oświetlenia miejsca pracy.

Promieniowanie jonizujące – to warunki środowiska pracy, w których występuje narażenie na promieniowanie jonizujące w szczególności związane z:

- bezpośrednią obsługą zamkniętych i otwartych źródeł promieniowania i urządzeń zawierających te źródła, np. defektoskopów, aparatów rentgenowskich itp.,
- produkcją źródeł promieniotwórczych,
- obsługą reaktorów jądrowych, akceleratorów i innych urządzeń stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym.

Promieniowanie laserowe – to warunki środowiska pracy, w których występuje narażenie na źródła promieniowania laserowego. Oddziaływanie promieniowania laserowego na organizm człowieka jest zależne od długości fali promieniowania, czasu ekspozycji, rozbieżności wiązki laserowej, wielkości napromieniania i luminacji energetycznej zintegrowanej.

Promieniowanie nadfioletowe – to warunki środowiska pracy, w których występuje narażenie na promieniowanie nadfioletowe charakteryzowane przez wartości skuteczne napromieniania erytemalnego (wywołującego rumień skóry) i koniunktywalnego (wywołującego zapalenie spojówki lub rogówki oka).

Promieniowanie podczerwone – to warunki środowiska pracy, w których występuje narażenie na promieniowanie podczerwone charakteryzowane przez wartości średnie i najwyższe chwilowe natężenia napromienienia oczu i skóry, odniesione do temperatury 20°C.

Pole elektromagnetyczne – to warunki środowiska pracy występujące w strefach ochronnych określonych w odpowiednich przepisach.

Nadmierne obciążenie fizyczne jest to zagrożenie występujące podczas wykonywania prac wymagających, w okresie zmiany roboczej, wydatku energetycznego:

- dla mężczyzn około 2000 kcal,
- dla kobiet około 1200 kcal.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,

- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje związkowe.

Za **zbiorowy wypadek** przy pracy traktuje się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia, uległy co najmniej 2 osoby.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Wydarzenie powodujące wypadek jest to podstawowe (pierwsze) zdarzenie w przebiegu wypadku, określające rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem materialnym (źródłem), który spowodował wypadek.

Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.

Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz przyczyn wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Informacje o dniach niezdolności do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych dotyczą:

- posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających, wydawanych w ramach dożywiania specjalnego, pracownikom zatrudnionym stale przy pracach szczególnie szkodliwych dla zdrowia, wykonującym stale ciężkie lub uciążliwe prace na otwartej przestrzeni w okresie zimowym, inne prace narażające organizm na nadmierne ochłodzenie, jak również wykonującym prace w szczególnie trudnych warunkach,
- napojów w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.05.1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60, poz. 279),
- innych środków odżywczych wydawanych pracownikom na podstawie branżowych układów pracy lub innych przepisów,
- dodatków pieniężnych wypłacanych pracownikom wykonującym pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, jeżeli odpowiednie przepisy przewidują możliwość ich wypłacenia,
- skróconego czasu pracy, tj. krótszego od ustawowego czasu pracy w danej grupie zawodowej,
- dodatkowych urlopów (należy rozumieć płatne urlopy wprowadzone odrębnymi przepisami),

- innych uprawnień np. możliwość wcześniejszego, niż ogólnie przyjęto, przejścia na emeryturę.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – są to należne pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby, wypłaty:

- odszkodowań z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci pracownika,
- odszkodowań za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy,
- świadczeń wyrównawczych wypłaconych pracownikom, którzy wskutek wypadku przy pracy doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (co najmniej w 20%) i w związku z tym osiągają wynagrodzenia zmniejszone co najmniej o 10% (z wyłączeniem pracowników pobierających rentę inwalidzką),
- dodatków wyrównawczych z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub choroby zawodowej, trwającej do trzech miesięcy (w niektórych przypadkach do sześciu miesięcy), jeżeli przeniesienie do innej pracy powoduje obniżenie wynagrodzenia,
- zasiłków wyrównawczych wypłacanych (w okresie do 24 miesięcy) pracownikom ze zmniejszoną sprawnością do pracy, których wynagrodzenie uległo obniżeniu, wskutek poddania się rehabilitacji zawodowej w celu adaptacji lub przyuczenia do określonej pracy.

Ryzyko zawodowe oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Ocena ryzyka zawodowego jest to proces analizowania ryzyka zawodowego i wyznaczania jego dopuszczalności.

Stanowisko pracy jest to przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w którym pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy, niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba. Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Wynagrodzenia dzielą się na:

- 1) wynagrodzenia osobowe,
- 2) wynagrodzenia bezosobowe (z wyjątkiem honorariów),
- 3) honoraria (wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi),
- 4) wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne,
- 5) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- 6) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności:

- 1) wynagrodzenia zasadnicze w formie czasowej, akordowej, prowizyjnej i innej,
- 2) dodatki za staż pracy oraz inne dodatki (dodatkowe wynagrodzenia) za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy,
- 3) premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe,
- 4) dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 5) wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz niewynikające z zakresu czynności,
- 6) wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę (np. dyżury, pełnienie pogotowia domowego),
- 7) wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- 8) wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców (wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe i dla poratowania zdrowia, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, za czas przestoju niezawinionego przez pracownika i in.),
- 9) nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i inne,
- 10) uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur klubów, kół poselskich i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji,
- 11) świadczenia o charakterze deputatowym (wartość świadczeń w części nieopłaconej przez pracownika) lub ich ekwiwalenty pieniężne (np. deputaty węglowe, energetyczne, środków spożywczych), a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw,
- 12) świadczenia odszkodowawcze (w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia), dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Do **wynagrodzeń osobowych nie zalicza się** wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy.

Wynagrodzenia bezosobowe z tytułu umowy zlecenia lub umowy o dzieło, z wyjątkiem honorariów, obejmują:

- 1) wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- 2) wynagrodzenia wypłacane na podstawie odrębnych przepisów osobom, które wykonują określone czynności na polecenie właściwych organów, np. biegłym w postępowaniu dochodzeniowym, sądowym i administracyjnym, wynagrodzenia, za czynności arbitrów,
- 3) wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za udział w komisjach, radach nadzorczych, zarządach spółek, jury w konkursach, radach naukowych i naukowo-technicznych, niezależnie od sposobu ich powoływania,
- 4) dodatkowe wynagrodzenia radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym, wypłacane na podstawie umowy cywilnoprawnej,

- 5) wynagrodzenia przysługujące członkom komisji wojewódzkiej do spraw służby zastępczej i członkom komisji do spraw służby zastępczej za udział w pracach tych komisji,
- 6) wynagrodzenia dla pozaetatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych za udział w posiedzeniach oraz wynagrodzenia ryczałtowe dla pozaetatowych członków kolegiów regionalnych izb obrachunkowych.

Honoraria (wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi) obejmują w szczególności:

- 1) wynagrodzenie przekazywane autorowi lub artyście wykonawcy z tytułu korzystania z utworu lub artystycznego wykonywania przez podmioty wypłacające wynagrodzenie, jeżeli utwór lub artystyczne wykonanie zostały stworzone przez pracowników na podstawie umowy o pracę lub przez osoby fizyczne na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- 2) wynagrodzenia (tantiemy) wypłacane twórcom lub artystom wykonawcom przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi,
- 3) wynagrodzenia za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe, wykonywane przez pracowników jednostek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych, stanowiące wykładnik działalności twórczej.

Honoraria obejmują także:

- 1) wynagrodzenia i tantiemy wypłacane twórcom przez stowarzyszenia twórców,
- 2) wynagrodzenia za opracowania naukowo-badawcze i rozwojowe wykonywane przez pracowników placówek naukowych i szkół wyższych poza obowiązującym ich czasem pracy lub poza obowiązującym wymiarem zajęć – wyłącznie w zakresie prac twórczych.

Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne obejmują wynagrodzenia osób fizycznych, należne za zlecone czynności, wykonywane na podstawie umowy agencyjnej, opłacane od dokonywanych transakcji kupna lub sprzedaży oraz wykonywanych usług według określonej wysokości stawki prowizyjnej.

Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej obejmują wypłaty z wyodrębnionych na ten cel środków na wynagrodzenia, tworzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Wypłaty z tytułu udziału w zysku obejmują wypłaty dla pracowników z funduszu nagród, tworzonego na podstawie odrębnych przepisów w przedsiębiorstwach państwowych i innych jednostkach z zysku po opodatkowaniu. Wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej obejmują premie i nagrody dla członków spółdzielni będących pracownikami i pracowników spółdzielni, a w spółdzielniach pracy – także wypłaty dla członków z tytułu wkładu pracy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą, uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za pracę wynikającą z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy,
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych,
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia,
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści),
- 6) duchowni,
- 7) żołnierze zawodowi,
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej,
- 9) rolnicy indywidualni,
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombataneci.

Świadczenia emerytalne i rentowe (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują: emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinne.

Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców. Dane o świadczeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Dane zawarte w tabl. 67 i 68 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia,

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym były gotowe podjąć pracę.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy.

Do biernych zawodowo zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 67 i 68 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

UWAGI ANALITYCZNE

Sytuacja demograficzna

W województwie lubelskim w końcu 2008 roku mieszkało 2161,8 tys. osób, w tym 1006,0 tys. w miastach, tj. 46,5% ogółu ludności (*w kraju 61,1%*). Ludność województwa stanowiła 5,7% ludności Polski.

Ruch naturalny i wędrownikowy

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	Różnica 2008 – 2006 (w punktach)
Na 1000 ludności				
Ogółem				
Urodzenia żywe.....	9,85	10,02	10,61	0,76
Zgony	10,39	10,72	10,80	0,41
Przyrost naturalny	-0,54	-0,70	-0,19	0,35
Saldo migracji	-3,02	-2,64	-2,04	0,98
Miasta				
Urodzenia żywe.....	9,48	9,65	10,10	0,62
Zgony	8,40	8,70	8,67	0,27
Przyrost naturalny	1,08	0,95	1,43	0,35
Saldo migracji	-5,54	-5,49	-4,02	1,52
Wieś				
Urodzenia żywe.....	10,16	10,33	11,04	0,88
Zgony	12,09	12,45	12,62	0,53
Przyrost naturalny	-1,93	-2,11	-1,58	0,35
Saldo migracji	-0,87	-0,21	-0,36	0,51
Współczynnik dynamiki demograficznej				
Ogółem.....	0,95	0,93	0,98	0,03
Miasta.....	1,13	1,11	1,16	0,03
Wieś	0,84	0,83	0,88	0,04

W 2008 roku w miastach województwa lubelskiego odnotowano dodatni przyrost naturalny (1,43‰), a na obszarach wiejskich ujemny (-1,58‰). *W kraju przyrost naturalny zarówno w miastach jak i na obszarach wiejskich był dodatni (odpowiednio 0,54‰ i 1,51‰).*

Zarówno w miastach jak i na wsi przeważał odpływ ludności nad jej napływem, powodując ujemne saldo migracji (odpowiednio: -4,02 i -0,36‰).

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 0,2%.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	Różnica 2008 – 2006 (w punktach procentowych)
Ludność według grup wieku w %				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
w wieku				
przedprodukcyjnym.....	21,0	20,5	20,0	-1,0
produkcyjnym	62,3	62,6	62,9	0,6
poprodukcyjnym	16,7	16,9	17,1	0,4
Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym				
OGÓŁEM	61	60	59	-2^a
miasta	51	51	51	-
wieś	70	68	67	-3 ^a

a W punktach.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2008 roku wzrósł udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym przy jednoczesnym zmniejszaniu się odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Strukturę wieku ludności województwa charakteryzował niższy od krajowego o 1,6 pkt proc. udział ludności w wieku produkcyjnym, a wyższy w wieku przed- i poprodukcyjnym (odpowiednio o 0,7 i 0,9 pkt proc.).

Wartość współczynnika obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym w 2008 roku była wyższa o 4 pkt od współczynnika krajowego. Dotyczyło to zwłaszcza obszarów wiejskich – o większym (o 3,0 pkt proc.) niż w kraju udziale ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem. W miastach województwa wskaźnik obciążenia ludności kształtował się na poziomie niższym od krajowego.

Pracujący i zatrudnienie

W 2008 roku w gospodarce narodowej województwa w przeliczeniu na 1000 mieszkańców pracowało 356 osób (*w kraju 360*). W stosunku do roku poprzedniego liczba pracujących wzrosła o 1,5% (*w kraju o 1,9%*). Wzrost liczby pracujących odnotowano w większości sekcji PKD, w tym w największej skali w sekcji „Budownictwo” (o 15,3%), a następnie „Hotele i restauracje” (o 15,0%), „Transport, gospodarka magazynowa i łączność” (o 5,7%), „Pośrednictwo finansowe” (o 5,3%), „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” (o 4,6%), „Handel i naprawy” (o 3,4%), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne” (o 2,8%), „Obsługa nieruchomości i firm” (o 2,7%), „Ochrona zdrowia i pomoc

społeczna” (o 2,0%). Największe zmniejszenie liczby pracujących odnotowano w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (o 3,3%) oraz „Edukacja” (o 0,4%).

W strukturze pracujących według sektorów ekonomicznych w województwie lubelskim nadal dominował sektor rolniczy (36,2%), a w dalszej kolejności występowały sektory: usług rynkowych (26,8%), przemysłowy i usług nierynkowych (po 18,5%). *W kraju zaś dominowały sektory usług rynkowych i przemysłowy skupiające odpowiednio 38,3% i 28,7% pracujących, mniejszy udział miały natomiast sektory usług nierynkowych i rolniczy, na które przypadało 17,4% i 15,6% pracujących.*

Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów ekonomicznych

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	Różnica 2008 – 2006 (w punktach procentowych)
	w %			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
sektory ekonomiczne:				
rolniczy	37,6	36,8	36,2	-1,4
przemysłowy	18,2	18,6	18,5	0,3
usługowy	44,2	44,6	45,3	1,1
usług rynkowych	25,5	26,0	26,8	1,3
usług nierynkowych	18,7	18,6	18,5	-0,2

W 2008 roku w porównaniu do roku poprzedniego w województwie wzrósł udział pracujących w sektorze prywatnym. Na sektor ten przypadało 75,9% ogółu pracujących (*w kraju 76,0%*). Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy stanowili 55,0% ogółu pracujących w gospodarce narodowej województwa (*w kraju 74,4%*), zaś właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin 44,6% (*w kraju 25,2%*). Liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 4,0%, w największym zakresie w sekcjach: „Obsługa nieruchomości i firm” (o 16,3%), „Hotele i restauracje (o 12,5%), „Budownictwo” (o 12,2%), „Transport, gospodarka magazynowa i łączność” (o 11,0%), „Handel i naprawy” (o 9,5%) i „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” (o 5,2%).

W porównaniu do roku poprzedniego wystąpił spadek liczby przyjęć do pracy (o 5,4%) przy jednoczesnym wzroście zwolnień z pracy (o 1,4%). W strukturze przyjęć do pracy według sekcji PKD największy udział posiadały „Przemysł” (27,1%) oraz sekcja „Handel i naprawy” (21,8%). Najwięcej przyjęć do pracy oraz zwolnień (odpowiednio 34,1% i 39,0% ogólnej liczby) zanotowano w podmiotach gospodarki narodowej zatrudniających do 49 osób. W porównaniu do roku poprzedniego w ogólnej liczbie przyjęć wzrósł udział absolwentów i osób podejmujących pracę po raz pierwszy (z 18,1% do 18,7%) a zmniejszył się udział osób, które poprzednio pracowały (z 20,5% do 19,7%). W struktu-

rze zwolnień wzrósł udział zwolnionych w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy (z 8,7% do 10,5%), zwolnionych z pracy w drodze wypowiedzenia przez pracownika (z 11,5% do 11,7%) oraz przeniesionych na emeryturę (z 7,5% do 7,7%).

Bezrobocie

W końcu 2008 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 101,6 tys. bezrobotnych i w porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 14,0%. Stopa bezrobocia w tym okresie wynosiła 11,2% (w kraju 9,5%) i spadła o 1,8 pkt proc. *W kraju bezrobocie zmniejszyło się w większym stopniu – liczba zarejestrowanych bezrobotnych obniżyła się o 15,6%, a stopa bezrobocia o 1,7 pkt proc.*

Wybrane wskaźniki charakteryzujące bezrobocie

Wyszczególnienie	2006	2007	2008
	w % ogółu bezrobotnych		
Kobiety	51,7	53,1	53,1
Mieszkający na wsi	54,5	55,7	54,6
Bezrobotni w wieku:			
do 24 lat	25,4	23,8	24,0
45 - 54 lata	20,0	20,7	19,9
55 lat i więcej	4,8	6,2	6,8
Pozostający bez pracy 1 rok i więcej	52,4	48,8	39,9
Dotychczas niepracujący	35,0	34,8	33,8
O stażu pracy powyżej 20 lat	8,3	8,7	8,8
Nieposiadający prawa do zasiłku	91,9	90,6	88,5
Z wykształceniem wyższym	8,8	9,4	11,2
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4,0	3,5	3,6

W powiatach województwa stopa bezrobocia była znacznie zróżnicowana i w końcu 2008 roku wahała się od 7,4% w Lublinie do 19,4% w powiecie włodawskim. W 19 powiatach, z tego w 3 miastach na prawach powiatu była wyższa od krajowej.

Do zjawisk szczególnie niekorzystnych zaliczyć można m.in.:

- wysoki udział osób dotychczas niepracujących. W końcu 2008 roku udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych był o 11,5 pkt proc. wyższy niż w kraju,
- duży udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym. Był on większy o 2,7 pkt proc. niż średnio w kraju,
- wysoki udział osób pozostających bez pracy 1 rok i więcej w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu 2008 roku był on wyższy niż w kraju o 5,9 pkt proc.,

- znaczący udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Pomimo odnotowanego w 2008 roku zmniejszenia się liczebności tej grupy w porównaniu do roku poprzedniego, jej udział wg stanu na koniec roku był o 6,9 pkt proc. wyższy niż w kraju,
- wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W końcu 2008 roku udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi był wyższy o 9,1 pkt proc. niż w kraju,
- duży udział ludzi młodych w wieku do 24 lat. Był on wyższy niż w kraju o 3,3 pkt proc.

Warunki i wypadki przy pracy

W 2008 roku w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost (o 4,0%) ogólnej liczby wypadków przy pracy. Zwiększyła się liczba wypadków śmiertelnych i lekkich (odpowiednio o 75,0% i 4,0%) przy jednoczesnym spadku wypadków ciężkich (o 35,7%). Dominowały wypadki lekkie stanowiące 98,8% ogólnej liczby wypadków. Największa liczba wypadków i poszkodowanych w nich osób wystąpiła w „Przemysle” (34,1% ogółu wypadków) oraz w sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” (12,9%). Wśród poszkodowanych przeważały osoby o najkrótszym stażu (1 rok i mniej) – 30,0% oraz najdłuższym stażu pracy (16 lat i więcej) – 23,5%.

W strukturze wydarzeń powodujących uraz u osoby poszkodowanej największy udział miały: uderzenie w nieruchomy obiekt – 27,1% (*w kraju 23,2%*), uderzenie przez obiekt w ruchu – 21,4% (*w kraju 24,0%*) oraz kontakt z przedmiotem ostrym – 17,3% (*w kraju 18,5%*). Najczęstszą przyczyną wypadków przy pracy było nieprawidłowe zachowanie się pracownika – 56,7% ogółu przyczyn (*w kraju 55,6%*).

Wybrane wskaźniki charakteryzujące warunki pracy

Wyszczególnienie	2006	2007	2008
Poszkodowani w wypadkach przy pracy.....	3649	3613	3759
Liczba dni absencji na 1 poszkodowanego.....	51,3	50,9	49,9
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy (w tys. zł).....	3558,1	3901,0	4768,5
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 osób objętych badaniem.....	103,6	98,8	97,6

Liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami wzrosła w 2008 roku w porównaniu do roku poprzedniego o 1,9%, a w przeliczeniu na 1 poszkodowanego absencja zmalała o 1 dzień, tj. o 2,0%. Wzrosła liczba odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy (o 10,6%) oraz ich wielkość (o 22,2%).

W 2008 roku liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się o 2,7% w porównaniu do roku poprzedniego i stanowiła 9,8% (w kraju 11,2%) badanej zbiorowości. Wśród czynników stwarzających zagrożenie dla zdrowia pracowników, aż 73,3% (w kraju 58,4%) stanowiły czynniki związane ze środowiskiem pracy. Na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości osobozażrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy wynosiły 101 (w kraju 85), z uciążliwością pracy 30 (w kraju 41), a z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi 15 (w kraju 17).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej województwa wzrosło o 11,2%. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia kształtowała się na poziomie niższym o 11,5% od krajowego, co sytuowało województwo na 10 miejscu. Pogłębiły się różnice płac pomiędzy sektorami własności – płaca w sektorze publicznym była wyższa o 19,0%, zaś w sektorze prywatnym niższa o 15,3% od przeciętnej wojewódzkiej. Wynagrodzenie znacznie wyższe od przeciętnego otrzymywali zatrudnieni w sekcjach „Pośrednictwo finansowe” (o 42,6%), „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne” (o 34,1%), „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” (o 10,2%), natomiast niższe w sekcjach „Hotele i restauracje” (o 40,1%), „Handel i naprawy” (o 27,8%) i „Budownictwo” (o 16,4%).

W omawianym roku struktura wynagrodzeń według sektorów i sekcji PKD w grupie podmiotów zatrudniających powyżej 9 osób była mniej zróżnicowana niż w gospodarce narodowej. W sektorze publicznym płace były wyższe o 11,8%, a w sektorze prywatnym niższe o 13,2% w porównaniu do przeciętnej wojewódzkiej.

W układzie powiatowym występowało znaczne zróżnicowanie wysokości wynagrodzeń. Jedynie w powiatach łęczyńskim i puławskim oraz w Lublinie i Zamościu przeciętne płace brutto przewyższały przeciętną płacę wojewódzką. Najwięcej zarabiali pracujący w powiecie łęczyńskim, a najmniej w powiecie zamojskim, gdzie średnia płaca stanowiła zaledwie 53,7% średniej płacy z powiatu łęczyńskiego.

W 2008 r. ponad 354,2 tys. osób było objętych pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych. Z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego korzystało 197,8 tys. rolników indywidualnych.

Przeciętna miesięczna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1319,48 zł, renta z tytułu niezdolności do pracy 995,84 zł, a przeciętna miesięczna renta rodzinna wyniosła 1107,39 zł.

Wysokość przeciętnej emerytury rolników indywidualnych wynosiła 890,69 zł.

Aktywni i bierni zawodowo według BAEL w IV kwartale 2008 r.

W IV kwartale 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 2,2%. Współczynnik aktywności zawodowej wyrażony przez udział pracujących i bezrobotnych w populacji osób w wieku 15 lat i więcej wynosił 56,1% (więcej o 1,4 pkt proc. niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), a wskaźnik zatrudnienia oznaczający udział pracujących w tej grupie ludności wynosił 51,4% i był większy o 2,0 pkt proc. niż przed rokiem. W przypadku mężczyzn wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 58,6%, tj. o 13,8 pkt proc. wyższym niż dla kobiet. Najniższe wskaźniki zatrudnienia odnotowywano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (23,0%) oraz w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (33,2%), a najwyższe w grupie z wykształceniem wyższym (77,9%). Wśród pracujących 51,7% stanowili mieszkańcy wsi.

W 2008 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 11,5% w porównaniu do poprzedniego roku. Spadek liczby bezrobotnych dotyczył zarówno mężczyzn (o 3,9%), jak i kobiet (o 18,9%). Wystąpił on w większości grup wiekowych – największy w grupie 25-34 lata (o 20,7%) i 45-54 lata (o 19,0%). Stopa bezrobocia według BAEL wynosiła 8,4% tj. o 1,3 pkt proc. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W przypadku kobiet wyniosła ona 8,6%, a mężczyzn 8,3%.

Wśród bezrobotnych przeważali mieszkańcy miast (57,6%) a w podziale według płci – mężczyźni (53,3%).

W porównaniu do stanu sprzed roku w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł udział osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym, a zmniejszył z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Bierni zawodowo, czyli osoby niepracujące i nieposzukujące pracy, stanowili 43,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej i w porównaniu do poprzedniego roku zbiorowość ta zmniejszyła się o 3,4%.

TABL. 1. WAŻNIEJSZE DANE WOJEWÓDZKIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	
			ogółem	2007=100
LUDNOŚĆ – stan w dniu 31 XII				
OGÓŁEM w tys.	2172,8	2166,2	2161,8	99,8
z liczby ogółem w wieku:				
przedprodukcyjnym	456,7	443,8	432,3	97,4
produkcyjnym	1352,9	1356,5	1359,5	100,2
mobilnym.....	851,4	852,1	853,5	100,2
niemobilnym	501,5	504,4	506,0	100,3
poprodukcyjnym	363,2	366,0	370,0	101,1
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61	60	59	x
Miasta w tys.	1013,0	1008,7	1006,0	99,7
przedprodukcyjnym	195,2	189,0	184,2	97,4
produkcyjnym	671,2	668,8	666,2	99,6
mobilnym.....	415,9	413,7	412,0	99,6
niemobilnym	255,3	255,1	254,2	99,7
poprodukcyjnym	146,7	150,8	155,6	103,2
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	51	51	51	x
Wieś w tys.	1159,7	1157,6	1155,8	99,8
przedprodukcyjnym	261,5	254,7	248,2	97,4
produkcyjnym	681,7	687,7	693,2	100,8
mobilnym.....	435,5	438,4	441,5	100,7
niemobilnym	246,3	249,3	251,7	101,0
poprodukcyjnym	216,5	215,1	214,4	99,6
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	70	68	67	x
PRACUJĄCY ^a – stan w dniu 31 XII				
OGÓŁEM w tys.	741,4	758,0	769,3	101,5
w tym kobiety w %	47,3	47,0	46,8	x
pracujący na 1000 ludności.....	341	350	356	x
sektor publiczny w tys.	190,2	188,1	185,6	98,7
sektor prywatny w tys.....	551,2	570,0	583,7	102,4
udział sektora prywatnego w liczbie pracujących w województwie w %	74,3	75,2	75,9	x

^a W gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 1. WAŻNIEJSZE DANE WOJEWÓDZKIE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	
			ogółem	2007=100
PRACUJĄCY ^a (dok.) – stan w dniu 31 XII				
OGÓŁEM w tys. (dok.)				
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.....	278,9	279,2	278,6	99,8
przemysł.....	107,2	109,7	106,6	97,2
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	93,8	96,0	92,8	96,7
budownictwo.....	27,5	31,2	36,0	115,3
handel i naprawy ^Δ	90,4	94,1	97,4	103,4
hotele i restauracje.....	7,6	7,8	9,0	115,0
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	34,5	34,5	36,4	105,7
pośrednictwo finansowe.....	12,8	14,3	15,0	105,3
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	27,2	29,4	30,1	102,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	31,0	31,0	31,9	102,8
edukacja.....	64,9	65,1	64,9	99,6
ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	42,6	44,5	45,3	102,0
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	16,9	17,3	18,1	104,6
Z ogółem pracujący według sektorów ekonomicznych w %:				
rolniczy.....	37,6	36,8	36,2	x
przemysłowy.....	18,2	18,6	18,5	x
usługowy.....	44,2	44,6	45,3	x
usług rynkowych.....	25,5	26,0	26,8	x
usług nierynkowych.....	18,7	18,6	18,5	x
Pracujący ^b według statusu zatrudnienia w tys.	712,5	730,3	744,6	102,0
w tym:				
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy.....	381,7	393,5	409,3	104,0
właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin.....	327,6	333,4	332,1	99,6
osoby wykonujący pracę nakładczą.....	0,0	0,0	0,0	36,8
agenci.....	0,6	0,6	0,6	95,1
członkowie spółdzielni produkcji rolniczej.....	0,7	0,7	0,5	78,3
PRACUJĄCY ^c w tys.	351,2	359,4	366,4	101,9
w miastach.....	270,8	278,3	285,8	102,7
na wsi.....	80,4	81,1	80,6	99,4
RUCH PEŁNOZATRUDNIONYCH ^{cd} .				
przyjęcia do pracy w tys.....	57,5	67,5	63,8	94,6
zwolnienia z pracy w tys.....	51,1	60,5	61,4	101,4
współczynnik przyjęć w %.....	19,7	22,4	20,2	x
współczynnik zwolnień w %.....	17,1	19,7	19,2	x

^a W gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b W gospodarce narodowej według siedziby jednostki. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji. ^d Bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

TABL. 1. WAŻNIEJSZE DANE WOJEWÓDZKIE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	
			ogółem	2007=100
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI – stan w dniu 31 XII				
OGÓŁEM w tys.	141,8	118,1	101,6	86,0
w tym kobiety	73,3	62,8	54,0	86,0
z liczby ogółem:				
mieszkający na wsi	77,3	65,8	55,5	84,3
niepełnosprawni	2,9	2,8	3,3	115,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	5,6	4,1	3,6	87,6
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku w tys.	130,3	107,0	89,9	84,0
Stopa bezrobocia w %	15,5	13,0	11,2	x
Z liczby ogółem z wykształceniem w tys.:				
co najmniej średnim.....	62,5	53,0	48,4	91,2
zasadniczym zawodowym.....	40,4	32,0	26,1	81,7
gimnazjalnym i poniżej.....	38,8	33,1	27,1	81,7
Z liczby ogółem w wieku w tys.:				
do 24 lat	36,0	28,2	24,4	86,6
25 – 34	44,6	36,9	32,1	87,2
35 – 44	26,0	21,4	17,9	83,9
45 – 54	28,3	24,4	20,2	82,8
55 lat i więcej.....	6,8	7,3	6,9	94,2
Z liczby ogółem według czasu pozostawania bez pracy ^a w tys.:				
do 1 miesiąca	9,4	10,4	10,9	105,0
1 – 3	20,2	20,2	21,5	106,8
3 – 6	17,6	15,1	15,3	101,3
6 – 12	20,2	14,9	13,3	89,6
12 – 24	24,1	17,5	13,2	75,3
24 miesiące i więcej.....	50,3	40,2	27,4	68,1
Aktywne formy pomocy bezrobotnym w ciągu roku w tys.:				
odbywający szkolenia	7,9	8,9	8,2	92,0
skierowani do prac interwencyjnych.....	3,1	2,7	2,2	81,4
skierowani do robót publicznych	0,9	1,5	2,4	158,7
oferty pracy	49,9	55,1	52,9	96,0

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3 – 6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

TABL. 1. WAŻNIEJSZE DANE WOJEWÓDZKIE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	
			ogółem	2007=100
WYNAGRODZENIA ^a – stan w dniu 31 XII				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ogółem w zł.....	2173,08	2341,59	2603,71	111,2
sektor publiczny	2559,10	2764,63	3098,55	112,1
sektor prywatny	1800,38	1960,18	2205,10	112,5
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	2360,43	2592,26	2962,37	114,3
przemysł	2146,18	2343,07	2648,34	113,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	1906,52	2088,11	2335,16	111,8
budownictwo	1806,15	1927,93	2176,23	112,9
handel i naprawy ^Δ	1540,84	1673,88	1879,00	112,3
hotele i restauracje	1327,08	1373,87	1558,48	113,4
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2013,22	2123,85	2331,36	109,8
pośrednictwo finansowe	3283,70	3570,56	3712,89	104,0
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2229,81	2407,94	2602,43	108,1
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3028,81	3151,33	3492,10	110,8
edukacja	2418,56	2551,39	2794,92	109,5
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2008,60	2381,98	2868,17	120,4
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2239,71	2331,41	2488,64	106,7
WARUNKI PRACY				
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^b w tys.	21,0	20,4	19,8	97,3
w tym kobiety	3,5	3,4	3,9	116,3
związanego w tys.:				
ze środowiskiem pracy	14,7	14,3	14,5	101,9
z uciążliwością pracy	4,2	3,7	3,2	86,9
z czynnikami mechanicznymi	2,2	2,4	2,1	86,1
Zatrudnieni w zakładach objętych badaniem w tys.	202,8	206,2	203,2	98,6
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 osób objętych badaniem	104	99	98	x
Stanowiska pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego				
Liczba stanowisk pracy w tys.	14,0	13,6	14,4	106,2
Liczba zatrudnionych na tych stanowiskach w tys.	59,1	55,8	59,5	106,6
Wypadki przy pracy				
Poszkodowani	3649	3613	3759	104,0
w wypadkach: śmiertelnych	17	16	28	175,0
ciężkich	12	28	18	64,3
lekkich	3620	3569	3713	104,0
Z liczby ogółem: kobiety	1190	1157	1229	106,2
młodociani	6	7	6	85,7
Liczba dni niezdolności do pracy:				
ogółem w liczbach bezwzględnych	187168	183999	187435	101,9
na 1 poszkodowanego	51,3	50,9	49,9	98,0
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych				
Liczba odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	1328	1425	1525	107,0
w tym z tytułu wypadków	1264	1353	1496	110,6

^a W gospodarce narodowej. ^b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

TABL. 2. **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			Miasta			Wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
OGÓŁEM.....	2161832	1047039	1114793	1006032	474828	531204	1155800	572211	583589
0 – 6 lat.....	146979	75256	71723	64472	32986	31486	82507	42270	40237
7 – 12.....	138642	70942	67700	57184	29277	27907	81458	41665	39793
13 – 15.....	83009	42473	40536	33566	17105	16461	49443	25368	24075
16 – 18.....	97153	49690	47463	44145	22207	21938	53008	27483	25525
19 – 24.....	217036	110527	106509	103580	52122	51458	113456	58405	55051
25 – 29.....	179389	93459	85930	89294	45167	44127	90095	48292	41803
30 – 39.....	291870	149975	141895	143103	71682	71421	148767	78293	70474
40 – 49.....	276363	138984	137379	129890	61379	68511	146473	77605	68868
50 – 54.....	164200	80338	83862	84009	37901	46108	80191	42437	37754
55 – 59.....	148574	70391	78183	77606	34667	42939	70968	35724	35244
60 – 64.....	108566	48662	59904	54442	23583	30859	54124	25079	29045
65 lat i więcej.....	310051	116342	193709	124741	46752	77989	185310	69590	115720

TABL. 3. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG PŁCI W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM.....	2161832	1047039	1114793
w wieku:			
przedprodukcyjnym.....	432386	221259	211127
produkcyjnym.....	1359491	709438	650053
poprodukcyjnym.....	369955	116342	253613
Miasta.....	1006032	474828	531204
w wieku:			
przedprodukcyjnym.....	184181	93907	90274
produkcyjnym.....	666251	334169	332082
poprodukcyjnym.....	155600	46752	108848
Wieś.....	1155800	572211	583589
w wieku:			
przedprodukcyjnym.....	248205	127352	120853
produkcyjnym.....	693240	375269	317971
poprodukcyjnym.....	214355	69590	144765
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:			
ogółem.....	59	48	71
miasta.....	51	42	60
wieś.....	67	52	84

TABL. 4. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ludność w wieku						Ludność w wieku nieproduk- cyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
WOJEWÓDZTWO	2161832	432386	211127	1359491	650053	369955	253613	59
Podregion bialski	307842	66263	32534	191096	89789	50483	34151	61
Powiaty:								
bialski	113338	25751	12726	67443	31286	20144	13500	68
parczewski	36036	7305	3539	22128	10252	6603	4496	63
radzyński	61026	13606	6659	37270	17174	10150	6768	64
włodawski	39662	8084	3923	25052	11694	6526	4474	58
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	57780	11517	5687	39203	19383	7060	4913	47
Podregion chełmsko-zamojski	649318	130536	63539	404469	190980	114313	78519	61
Powiaty:								
biłgorajski	103623	21950	10665	64268	30095	17405	11874	61
chełmski	79131	16812	8183	48620	22374	13699	9528	63
hrubieszowski	67460	13462	6589	41263	19168	12735	8686	63
krasnostawski	68148	12850	6138	41192	19352	14106	9697	65
tomaszowski	87148	17958	8731	53609	24768	15581	10632	63
zamojski	109576	22784	11164	65666	30303	21126	14288	67
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	67702	12044	5866	45434	22718	10224	7194	49
Zamość	66530	12676	6203	44417	22202	9437	6620	50
Podregion lubelski	713497	133031	65210	462534	227736	117932	81967	54
Powiaty:								
lubartowski	89975	18922	9206	55735	26111	15318	10587	61
lubelski	143466	30961	15016	88919	42120	23586	16120	61
łęczyński	57148	12161	5988	38014	18195	6973	4866	50
świdnicki	72446	13335	6508	46420	22308	12691	8676	56
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	350462	57652	28492	233446	119002	59364	41718	50
Podregion puławski	491175	102556	49844	301392	141548	87227	58976	63
Powiaty:								
janowski	47408	10206	4987	28521	13023	8681	5828	66
kraśnicki	98858	19500	9410	61046	28999	18312	12237	62
łukowski	108075	25554	12414	65359	30366	17162	11543	65
opolski	62372	12607	6220	38518	18126	11247	7721	62
puławski	116028	22744	11032	71285	34294	21999	14974	63
rycki	58434	11945	5781	36663	16740	9826	6673	59

TABL. 5. **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW I FORM WŁASNOŚCI W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
	w liczbach bezwzględnych		w odsetkach	
OGÓŁEM	769300	359650	100,0	100,0
Sektor publiczny	185601	112358	24,1	31,2
własność:				
Skarbu Państwa.....	38828	16001	5,0	4,4
państwowych osób prawnych	27996	16514	3,6	4,6
samorządowa	107672	76778	14,0	21,3
mieszana z przewagą sektora publicznego.....	11105	3065	1,4	0,9
Sektor prywatny.....	583699	247292	75,9	68,8
własność:				
prywatna krajowa.....	554475	233362	72,1	64,9
zagraniczna	21007	9880	2,7	2,7
mieszana z przewagą sektora prywatnego	8217	4050	1,1	1,1

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 6. **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM	769300	359650	185601	112358	583699	247292
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.....	278599	123396	1726	424	276873	122972
przemysł.....	106558	33536	21773	4721	84785	28815
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	92802	31337	13141	3549	79661	27788
budownictwo.....	35981	3269	861	176	35120	3093
handel i naprawy ^Δ	97365	49929	650	224	96715	49705
hotele i restauracje	8976	5800	817	630	8159	5170
transport, gospodarka magazynowa i łączność	36421	8531	16694	4995	19727	3536
pośrednictwo finansowe.....	15027	10384	3748	2637	11279	7747
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	30147	13321	4974	2417	25173	10904
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	31897	18646	31888	18641	9	5
edukacja	64866	48427	59663	45442	5203	2985
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	45343	35866	35009	28100	10334	7766
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	18120	8545	7798	3951	10322	4594

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 7. **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
	w liczbach bezwzględnych		w odsetkach	
OGÓŁEM	744579	350229	100,0	100,0
w tym:				
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy.....	409296	206407	55,0	58,9
właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin.....	332054	143209	44,6	40,9
osoby wykonujące pracę nakładczą.....	7	4	0,0	0,0
agenci.....	586	447	0,1	0,1
członkowie spółdzielni produkcji rolniczej.....	522	162	0,1	0,0

^a Według siedziby jednostki.

TABL. 8. **PRACUJĄCY¹ WEDŁUG WIELKOŚCI PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ, SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – liczba podmiotów b – liczba pracujących c – liczba zatrudnionych	Ogółem	Podmioty o liczbie pracujących		
		do 49	od 50 do 249	250 i więcej
OGÓŁEM a	9191	7942	1095	154
b	341682	117589	104105	119988
c	337422	114251	103473	119698
sektor publiczny..... a	4436	3862	491	83
b	176874	58640	43069	75165
c	176862	58635	43069	75158
sektor prywatny..... a	4755	4080	604	71
b	164808	58949	61036	44823
c	160560	55616	60404	44540
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... a	995	970	25	-
b	4774	3023	1751	-
c	4208	2579	1629	-
przemysł..... a	1201	872	275	54
b	87329	17602	30086	39641
c	86229	16698	29911	39620
w tym przetwórstwo przemysłowe..... a	1079	788	245	46
b	74623	16249	26958	31416
c	73526	15345	26783	31398

¹ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo oraz zatrudnionymi poza granicami kraju; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 8. **PRACUJĄCY¹ WEDŁUG WIELKOŚCI PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ, SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – liczba podmiotów b – liczba pracujących c – liczba zatrudnionych	Ogółem	Podmioty o liczbie pracujących		
		do 49	od 50 do 249	250 i więcej
budownictwo.....a	425	329	86	10
b	19372	6776	8664	3932
c	19068	6520	8620	3928
handel i naprawy ^Δa	1094	945	140	9
b	40982	17958	12857	10167
c	39751	16960	12624	10167
hotele i restauracje.....a	160	150	10	-
b	3286	2470	816	-
c	3168	2357	811	-
transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność.....a	221	172	43	6
b	17140	3420	4906	8814
c	16957	3289	4861	8807
pośrednictwo finansowe.....a	190	152	31	7
b	11502	2734	2614	6154
c	11232	2722	2614	5896
obsługa nieruchomości i firm ^Δa	577	516	52	9
b	14457	4605	5131	4721
c	14333	4488	5124	4721
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δa	478	314	147	17
b	31344	7359	13523	10462
c	31339	7354	13523	10462
edukacja.....a	2673	2482	185	6
b	63126	38989	13586	10551
c	63100	38963	13586	10551
ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....a	688	591	63	34
b	39166	8333	6573	24260
c	38861	8029	6572	24260
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....a	482	442	38	2
b	9070	4186	3598	1286
c	9042	4158	3598	1286

¹ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo oraz zatrudnionymi poza granicami kraju; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 9. **PRACUJĄCY^a W PORZE NOCNEJ, EMERYCI I RENCIŚCI, NIEPEŁNOSPRAWNI ORAZ CUDZOZIEMCY WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby pracujące w porze nocnej		Emeryci i renciści		Niepełnosprawni		Cudzoziemcy	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM.....	41006	17693	9014	4515	8702	4669	444	180
sektor publiczny	22527	11210	3903	2204	2674	1516	125	64
sektor prywatny	18479	6483	5111	2311	6028	3153	319	116
w tym:								
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.....	76	10	67	29	19	4	-	-
przemysł.....	12377	2145	2343	1016	4314	2362	31	8
w tym przetwórstwo przemysłowe	10428	2103	2218	992	4210	2335	30	8
budownictwo.....	733	14	513	110	231	34	7	#
handel i naprawy ^Δ	8072	4350	1119	563	1003	503	125	85
hotele i restauracje	316	201	154	105	91	54	#	-
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	1886	345	163	45	190	61	92	#
pośrednictwo finansowe.....	50	23	95	71	79	55	5	-
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	800	108	672	254	546	199	8	#
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2396	216	416	170	546	309	-	-
edukacja	1330	436	2028	1187	330	173	165	75
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	12230	9796	1101	778	1142	832	6	#
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	737	49	339	186	209	83	#	#

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 10. PRACUJĄCY ^a WEDŁUG SEKCJI PKD, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym								
		rolnictwo, łowiectwo i leśnic- two	przemysł	budow- nictwo	handel i naprawy ^Δ	hotele i restaura- cje	transport, gospo- darka magazy- nowa i łączność	pośred- nictwo finansowe	edukacja	ochrona zdrowia i pomoc społeczna
WOJEWÓDZTWO	366403	5066	92718	20571	46627	3700	25020	11923	63257	39254
Podregion bialski	44876	1013	9760	2503	5673	349	4679	1209	7879	4478
Powiaty:										
bialski	13142	404	2563	580	1421	84	2536	219	2673	819
parczewski	4293	136	1140	187	378	35	93	153	878	577
radzyński	7641	99	2581	143	700	4	493	209	1387	971
włodawski	5007	262	961	258	437	18	219	130	968	746
Miasto na prawach powia- tu:										
Biała Podlaska	14793	112	2515	1335	2737	208	1338	498	1973	1365
Podregion chełmsko- zamojski	92323	2052	24206	3812	11192	598	6944	2372	15931	10405
Powiaty:										
biłgorajski	15653	330	6054	497	1923	73	506	337	2494	1170
chełmski	5682	199	1270	116	281	54	418	104	1599	588
hrubieszowski	7396	363	1466	189	760	33	605	180	1468	934
krasnostawski	9109	227	3406	168	808	5	333	280	1504	1220
tomaszowski	11377	550	3257	463	1264	30	712	276	2118	1132
zamojski	8676	248	3057	281	281	34	721	150	1948	1093
Miasta na prawach powia- tu:										
Chełm	15480	48	2984	945	2367	114	1541	449	2401	1704
Zamość	18950	87	2712	1153	3508	255	2108	596	2399	2564
Podregion lubelski	158067	1206	35239	10002	22863	2017	9034	6715	27132	16805
Powiaty:										
lubartowski	10468	187	2809	647	1924	36	229	258	1885	1018
lubelski	12771	487	3823	465	1676	78	375	603	2770	1206
łęczyński	9700	71	5050	110	749	75	512	206	1451	464
świdnicki	12416	156	6992	274	1331	41	256	217	1330	864
Miasto na prawach powia- tu:										
Lublin	112712	305	16565	8506	17183	1787	7662	5431	19696	13253
Podregion puławski	71137	795	23513	4254	6899	736	4363	1627	12315	7566
Powiaty:										
janowski	6040	115	1936	254	641	19	190	135	1104	817
kraśnicki	13975	210	5530	975	1424	54	485	348	2114	1435
łukowski	14217	144	4628	773	1229	101	1395	303	2829	1444
opolski	5911	47	1660	31	589	30	286	189	1349	657
puławski	22426	161	6799	2125	2130	487	1208	487	2949	2538
rycki	8568	118	2960	96	886	45	799	165	1970	675

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne str. 14

TABL. 11. **PRACUJĄCY^a W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG SEKTORÓW, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym kobiety			Z liczby ogółem sektor	
	ogółem	miasta	wieś	razem	miasta	wieś	publiczny	prywatny
WOJEWÓDZTWO	366403	285791	80612	185732	145216	40516	185601	180802
Podregion bialski	44876	30701	14175	23526	16196	7330	23262	21614
Powiaty:								
bialski	13142	4861	8281	6633	2478	4155	7092	6050
parczewski	4293	2829	1464	2300	1476	824	2376	1917
radzyński	7641	5142	2499	4355	3048	1307	3893	3748
włodawski	5007	3076	1931	2683	1639	1044	3093	1914
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	14793	14793	-	7555	7555	-	6808	7985
Podregion chełmsko-zamojski	92323	66442	25881	45526	32768	12758	46886	45437
Powiaty:								
biłgorajski	15653	11444	4209	7040	5220	1820	6439	9214
chełmski	5682	600	5082	2999	265	2734	3532	2150
hrubieszowski	7396	4215	3181	3948	2317	1631	4874	2522
krasnostawski	9109	6395	2714	4547	3070	1477	5367	3742
tomaszowski	11377	6391	4986	5342	3146	2196	5414	5963
zamojski	8676	2967	5709	4428	1528	2900	4497	4179
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	15480	15480	-	7958	7958	-	8015	7465
Zamość	18950	18950	-	9264	9264	-	8748	10202
Podregion lubelski	158067	134885	23182	80261	69930	10331	76899	81168
Powiaty:								
lubartowski	10468	7030	3438	5769	3865	1904	4519	5949
lubelski	12771	2491	10280	6584	1369	5215	5976	6795
łęczyński	9700	2568	7132	3735	1738	1997	6694	3006
świdnicki	12416	10084	2332	5461	4246	1215	7551	4865
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	112712	112712	-	58712	58712	-	52159	60553
Podregion puławski	71137	53763	17374	36419	26322	10097	38554	32583
Powiaty:								
janowski	6040	4129	1911	2967	1910	1057	2915	3125
kraśnicki	13975	10822	3153	6905	5018	1887	7868	6107
łukowski	14217	9478	4739	7808	4996	2812	6968	7249
opolski	5911	4017	1894	3233	2079	1154	3387	2524
puławski	22426	18352	4074	10841	8568	2273	12610	9816
rycki	8568	6965	1603	4665	3751	914	4806	3762

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne str. 14

TABL. 12 **PRACUJĄCY^a W SEKTORACH EKONOMICZNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem sektor ekonomiczny			
		rolniczy	przemysłowy	usługowy	
				usług rynkowych	usług nierynkowych
WOJEWÓDZTWO	640968	277661	113289	115610	134408
Podregion bialski	86688	42768	12263	14250	17407
Powiaty:					
bialski	32049	19285	3143	4975	4646
parczewski	10453	6325	1327	839	1962
radzyński	18258	10710	2724	1602	3222
włodawski	10479	5726	1219	1151	2383
Miasto na prawach powiatu:					
Biała Podlaska	15449	722	3850	5683	5194
Podregion chełmsko-zamojski ...	194320	103674	28018	26781	35847
Powiaty:					
biłgorajski	35122	19785	6551	3751	5035
chełmski	20196	14705	1386	1140	2965
hrubieszowski	21120	14045	1655	2032	3388
krasnostawski	22449	13538	3574	1830	3507
tomaszowski	26258	15403	3720	2707	4428
zamojski	33305	24887	3338	1531	3549
Miasta na prawach powiatu:					
Chełm	16147	619	3929	5640	5959
Zamość	19723	692	3865	8150	7016
Podregion lubelski	214193	55926	45241	56586	56440
Powiaty:					
lubartowski	26272	16004	3456	2987	3825
lubelski	36832	24498	4288	3342	4704
łęczyński	17176	7505	5160	2027	2484
świdnicki	18465	6185	7266	2308	2706
Miasto na prawach powiatu:					
Lublin	115448	1734	25071	45922	42721
Podregion puławski	145767	75293	27767	17993	24714
Powiaty:					
janowski	16567	10638	2190	1286	2453
kraśnicki	29168	15366	6505	2779	4518
łukowski	31918	17823	5401	3467	5227
opolski	18977	13116	1691	1495	2675
puławski	33259	10933	8924	6780	6622
rycki	15878	7417	3056	2186	3219

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i duchownych; łącznie z fundacjami, stowarzyszeniami, partiami politycznymi, związkami zawodowymi, organizacjami społecznymi, organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi i zawodowymi, rolnikami indywidualnymi.

TABL. 13. **ZATRUDNIENI^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Ogółem	Sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	409296	176862	232434	100,0	100,0	100,0
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; rybactwo	7788	1378	6410	1,9	0,8	2,8
przemysł.....	94635	19665	74970	23,1	11,1	32,3
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	81705	11904	69801	20,0	6,7	30,0
budownictwo.....	27862	749	27113	6,8	0,4	11,7
handel i naprawy ^Δ	67403	290	67113	16,5	0,2	28,9
hotele i restauracje	6293	777	5516	1,5	0,4	2,4
transport, gospodarka magazynowa i łączność	23033	11430	11603	5,6	6,5	5,0
pośrednictwo finansowe.....	12382	3916	8466	3,0	2,2	3,6
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	20818	5175	15643	5,1	2,9	6,7
edukacja	63785	59425	4360	15,6	33,6	1,9
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	40903	35029	5874	10,0	19,8	2,5
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	13053	7689	5364	3,2	4,3	2,3
w tym kobiety						
RAZEM	206407	109999	96408	100,0	100,0	100,0
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; rybactwo	2017	304	1713	1,0	0,3	1,8
przemysł.....	30294	4382	25912	14,7	4,0	26,9
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	28087	3226	24861	13,6	2,9	25,8
budownictwo.....	2589	200	2389	1,3	0,2	2,5
handel i naprawy ^Δ	36432	39	36393	17,7	0,0	37,7
hotele i restauracje	4440	601	3839	2,2	0,5	4,0
transport, gospodarka magazynowa i łączność	5446	3634	1812	2,6	3,3	1,9
pośrednictwo finansowe.....	9135	2738	6397	4,4	2,5	6,6
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	9833	2356	7477	4,8	2,1	7,8
edukacja	47893	45317	2576	23,2	41,2	2,7
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	32954	28089	4865	16,0	25,5	5,0
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	6941	3906	3035	3,4	3,6	3,1

^a Według siedziby jednostki, bez duchownych.

TABL. 14. **ZATRUDNIENI^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym kobiety		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
OGÓŁEM	337422	176862	160560	174677	109999	64678
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4208	1378	2830	1049	304	745
przemysł.....	86229	19665	66564	27668	4382	23286
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	73526	11904	61622	25504	3226	22278
budownictwo.....	19068	749	18319	1746	200	1546
handel i naprawy ^Δ	39751	290	39461	20846	39	20807
hotele i restauracje	3168	777	2391	2289	601	1688
transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność	16957	11430	5527	4542	3634	908
pośrednictwo finansowe.....	11232	3916	7316	8346	2738	5608
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	14333	5175	9158	6408	2356	4052
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	31339	31339	-	18433	18433	-
edukacja	63100	59425	3675	47520	45317	2203
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	38861	35029	3832	31337	28089	3248
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	9042	7689	1353	4475	3906	569

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo oraz zatrudnionymi poza granicami kraju, według siedziby jednostki.

TABL. 15. **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b		Niepełnozatrudnieni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM	311504	158802	25918	15875
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2767	684	1441	365
przemysł.....	83092	26065	3137	1603
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	70576	23977	2950	1527
budownictwo.....	18495	1574	573	172
handel i naprawy ^Δ	37415	19374	2336	1472
hotele i restauracje	2704	2017	464	272
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	15781	3946	1176	596
pośrednictwo finansowe.....	10543	7787	689	559
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	12977	5749	1356	659
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	30025	17851	1314	582
edukacja	53128	40423	9972	7097
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	36627	29678	2234	1659
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	7826	3640	1216	835

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, łącznie z zatrudnionymi poza granicami kraju, według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, patrz uwagi ogólne str. 14

TABL. 16. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Z tego na stanowiskach	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	robotniczych	nirobotniczych
			w liczbach bezwzględnych	
OGÓŁEM	330326	100,0	158624	171702
sektor publiczny	174243	52,7	53361	120882
sektor prywatny	156083	47,3	105263	50820
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2924	0,9	1274	1650
przemysł	86462	26,2	66809	19653
w tym przetwórstwo przemysłowe	73471	22,2	57871	15600
budownictwo	18794	5,7	14584	4210
handel i naprawy ^Δ	37808	11,4	25120	12688
hotele i restauracje	2979	0,9	2059	920
transport, gospodarka magazynowa i łączność	16691	5,1	13184	3507
pośrednictwo finansowe	10981	3,3	187	10794
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	13490	4,1	5492	7998
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	30995	9,4	4142	26853
edukacja	62051	18,8	13078	48973
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	38369	11,6	8746	29623
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	8654	2,6	3851	4803

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez zatrudnionych poza granicami kraju, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 17. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a WEDŁUG FORM FINANSOWANIA I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego		Ogółem	Z tego	
		jednostki będące na rozrachunku	jednostki sfery budżetowej ^b		jednostki będące na rozrachunku	jednostki sfery budżetowej ^b
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
OGÓŁEM	330326	237262	93064	100,0	100,0	100,0
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..	2924	2924	-	0,9	1,2	-
przemysł	86462	85296	1166	26,2	36,0	1,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	73471	73147	324	22,2	30,8	0,3
budownictwo	18794	18176	618	5,7	7,7	0,7
handel i naprawy ^Δ	37808	37808	-	11,4	15,9	-
hotele i restauracje	2979	2369	610	0,9	1,0	0,7
transport, gospodarka magazynowa i łączność	16691	16196	495	5,1	6,8	0,5
pośrednictwo finansowe	10981	10981	-	3,3	4,6	-
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	13490	11336	2154	4,1	4,8	2,3
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	30995	2292	28703	9,4	1,0	30,8
edukacja	62051	12893	49158	18,8	5,4	52,8
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	38369	29839	8530	11,6	12,6	9,2
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	8654	7024	1630	2,6	3,0	1,8

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez zatrudnionych poza granicami kraju. ^b Dotyczy jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 18. WSPÓLCZYNNIKI PRZYJĘĆ I ZWOLNIEŃ ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Współczynnik przyjęć			Współczynnik zwolnień		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
	w %					
OGÓŁEM	20,2	10,7	30,6	19,2	10,6	28,6
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	14,1	7,3	20,5	16,7	6,9	25,8
przemysł.....	20,0	8,9	23,3	21,4	8,9	25,1
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	21,8	7,5	24,6	23,5	8,8	26,4
budownictwo.....	41,9	17,4	43,1	41,7	28,8	42,3
handel i naprawy ^Δ	38,9	16,5	39,1	32,2	14,3	32,3
hotele i restauracje	31,1	11,9	36,9	27,3	10,4	32,4
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	18,2	8,6	39,1	16,9	9,8	32,4
pośrednictwo finansowe.....	19,9	13,0	23,5	16,3	11,0	19,1
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	30,3	13,7	41,6	22,7	13,8	28,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	15,6	15,6	-	13,6	13,6	-
edukacja	9,2	8,7	17,7	10,6	10,3	15,4
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	10,2	9,8	14,2	8,9	8,5	12,7
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	13,3	12,1	20,0	13,2	11,2	24,1

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; według siedziby jednostki.

TABL. 19. **PRZYJĘCIA DO PRACY ^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ REKRUTACJI, SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI PKD W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem				
		kobiety	podejmujący pierwszą pracę		osoby które poprzednio pracowały	powracający z urlopów wychowawczych i bezpłatnych
			razem	w tym absolwenci ^b		
OGÓŁEM.....	63843	26977	11968	10210	12565	1663
sektor publiczny	17919	10078	3770	3351	3635	831
sektor prywatny.....	45924	16899	8198	6859	8930	832
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	406	131	68	66	29	9
przemysł.....	17299	5482	2900	2363	3118	477
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	16074	5243	2650	2116	2818	436
budownictwo.....	7840	286	1210	1082	809	152
handel i naprawy ^Δ	13892	7004	2804	2370	3466	206
hotele i restauracje	825	520	173	110	93	10
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2897	549	434	329	553	54
pośrednictwo finansowe.....	2061	1488	582	571	375	39
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	3689	1865	691	628	950	43
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	4723	2312	1035	897	940	130
edukacja	5121	3759	800	624	1179	183
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	3990	3101	1036	970	909	303
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1093	480	234	199	144	57

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14. ^b Szkół wyższych, policealnych, średnich i zasadniczych zawodowych.

TABL. 20. ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, POLICEALNYCH, ŚREDNICH I ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH, KTÓRZY PODJĘLI PIERWSZĄ PRACĘ ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Absolwenci szkół				Udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy w %
		wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych	
OGÓŁEM	10210	4096	2396	1372	2346	16,0
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	66	29	25	2	10	16,3
przemysł.....	2363	545	681	368	769	13,7
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	2116	409	627	331	749	13,2
budownictwo	1082	171	245	96	570	13,8
handel i naprawy ^Δ	2370	530	651	475	714	17,1
hotele i restauracje	110	23	40	10	37	13,3
transport, gospodarka magazynowa i łączność	329	86	108	52	83	11,4
pośrednictwo finansowe	571	422	62	81	6	27,7
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	628	321	152	80	75	17,0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	897	699	108	80	10	19,0
edukacja	624	512	42	42	28	12,2
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	970	632	252	60	26	24,3
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	199	126	30	26	17	18,2

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 21. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a WEDŁUG PRZYCZYŃ, SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI PKD W 2008 R.**

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14.

/ Dane dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby jednostki, patrz uwagi ogólne str. 14.

TABL. 23. **POPYT NA PRACĘ^a - PRACUJĄCY, NOWO UTWORZONE I WOLNE MIEJSCA PRACY W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^b	Miejsca pracy		
		nowo utworzone ^c	wolne ^b	
			razem	w tym nowo utworzone
OGÓŁEM	383747	13307	2080	405
sektor publiczny	183471	3205	639	179
sektor prywatny	200276	10102	1441	226
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3774	141	10	-
przemysł	90732	2515	399	5
w tym przetwórstwo przemysłowe	76237	2232	383	4
budownictwo	20913	1378	189	56
handel i naprawy ^Δ	63358	3810	451	100
hotele i restauracje	5955	327	71	-
transport, gospodarka magazynowa i łączność	24763	551	53	-
pośrednictwo finansowe	11096	712	23	3
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	17527	998	195	46
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	24809	935	242	91
edukacja	68485	862	148	42
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	41135	826	200	51
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	11047	252	99	11

^a Na podstawie sprawozdania Z-05 patrz uwagi ogólne str. 14. ^b Stan w dniu 31 XII. ^c W okresie od I do IV kwartału sprawozdawczego.

TABL. 24. **POPYT NA PRACĘ^a - PRACUJĄCE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG SEKCJI PKD I SEKTORÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

	Ogółem			Osoby niepełnosprawne pracujące na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności			Przedsiębiorstwa zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
OGÓŁEM.....	9710	2963	6747	1467	193	1274	631	213	418
w tym:									
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	31	13	8	-	-	-	7	2	5
przemysł	4386	348	4038	1128	8	1120	159	4	155
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	4275	252	4023	1121	5	1116	155	1	154
budownictwo	286	8	278	21	2	19	37	1	36
handel i naprawy ^Δ	982	3	979	13	-	13	152	-	152
hotele i restauracje	119	82	37	53	50	3	2	1	1
transport, gospodarka magazynowa i łączność	203	153	50	2	2	-	15	5	10
pośrednictwo finansowe	73	10	63	21	6	15	12	1	11
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1124	77	1047	64	3	61	23	3	20
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	586	586	-	54	54	-	46	46	-
edukacja	549	530	19	39	39	-	62	54	8
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1108	944	164	60	20	40	72	55	17
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ..	261	209	52	12	9	3	44	41	3

^a Na podstawie sprawozdania Z-05 patrz uwagi ogólne str. 14

TABL. 25. **POPYT NA PRACĘ^a - WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ ZAWODÓW^b W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego wykształcenie					
		wyższe	średnie zawodowe	średnie ogólne	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne	podstawowe
OGÓŁEM	2080	493	504	329	544	49	161
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	49	47	2	-	-	-	-
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	12	12	-	-	-	-	-
Kierownicy dużych i średnich organizacji	30	28	2	-	-	-	-
Kierownicy małych przedsiębiorstw	7	7	-	-	-	-	-
Specjaliści	446	446	-	-	-	-	-
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	53	53	-	-	-	-	-
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	181	181	-	-	-	-	-
Specjaliści szkolnictwa	39	39	-	-	-	-	-
Pozostali specjaliści	173	173	-	-	-	-	-
Technicy i inny średni personel	293	-	293	-	-	-	-
Średni personel techniczny	115	-	115	-	-	-	-
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	20	-	20	-	-	-	-
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	38	-	38	-	-	-	-
Pracownicy pozostałych specjalności	120	-	120	-	-	-	-
Pracownicy biurowi	118	-	57	61	-	-	-
Pracownicy obsługi biurowej	84	-	43	41	-	-	-
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	34	-	14	20	-	-	-
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	347	-	152	49	146	-	-
Pracownicy usług osobistych i ochrony	172	-	61	18	93	-	-
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	175	-	91	31	53	-	-
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	-	-	-	1	-	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	499	-	-	209	290	-	-
Górnicy i robotnicy budowlani	114	-	-	12	102	-	-
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	20	-	-	9	11	-	-
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	365	-	-	188	177	-	-
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	117	-	-	10	107	-	-
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	5	-	-	3	2	-	-
Operatorzy i monterzy maszyn	49	-	-	-	49	-	-
Kierowcy i operatorzy pojazdów	63	-	-	7	56	-	-
Pracownicy przy pracach prostych	210	-	-	-	-	49	161
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	190	-	-	-	-	31	159
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	6	-	-	-	-	5	1
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	14	-	-	-	-	13	1

^a Na podstawie sprawozdania Z-05 patrz uwagi ogólne str. 14. ^b Wykonywanych.

TABL. 26. **POPYT NA PRACĘ^a - PRACUJĄCY I WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG SEKTORÓW I ZAWODÓW^b W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący			Wolne miejsca		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
OGÓŁEM	383747	183471	200276	2080	639	1441
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	25493	8262	17231	49	35	14
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	744	717	27	12	12	-
Kierownicy dużych i średnich organizacji	15775	7024	8751	30	19	11
Kierownicy małych przedsiębiorstw	8974	521	8453	7	4	3
Specjaliści	90814	73651	17163	446	287	159
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	5401	3201	2200	53	25	28
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	18172	13445	4727	181	110	71
Specjaliści szkolnictwa	47305	46234	1071	39	37	2
Pozostali specjaliści	19936	10771	9165	173	115	58
Technicy i inny średni personel	47153	28085	19068	293	140	153
Średni personel techniczny	12480	5798	6682	115	12	103
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	9638	6402	3236	20	10	10
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1625	1333	292	38	14	24
Pracownicy pozostałych specjalności	23410	14552	8858	120	104	16
Pracownicy biurowi	43943	22101	21842	118	73	45
Pracownicy obsługi biurowej	31028	17339	13689	84	55	29
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	12915	4762	8153	34	18	16
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	32941	4402	28539	347	8	339
Pracownicy usług osobistych i ochrony	9226	4151	5075	172	8	164
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	23715	251	23464	175	-	175
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1196	410	786	1	1	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	62654	14002	48652	499	1	498
Górnicy i robotnicy budowlani	17345	3589	13756	114	-	114
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	19062	7919	11143	20	1	19
Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	2720	310	2410	-	-	-
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	23527	2184	21343	365	-	365
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	36190	12038	24152	117	21	96
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4643	2004	2639	5	3	2
Operatorzy i monterzy maszyn	8224	1813	6411	49	1	48
Kierowcy i operatorzy pojazdów	23323	8221	15102	63	17	46
Pracownicy przy pracach prostych	43363	20520	22843	210	73	137
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	32337	18115	14222	190	67	123
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	1087	348	739	6	5	1
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	9939	2057	7882	14	1	13

^a Na podstawie sprawozdania Z-05 patrz uwagi ogólne str. 14. ^b Wykonywanych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach
OGÓŁEM	101561	100,0
mężczyźni	47593	46,9
kobiety	53968	53,1
Mieszkający na wsi.....	55468	54,6
Niepełnosprawni.....	3284	3,2
Nieposiadający prawa do zasiłku.....	89884	88,5
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	3610	3,6
Dotychczas niepracujący	34364	33,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	11,2	x

TABL. 28. NAPŁYW I ODPLYW BEZROBOTNYCH W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
NAPŁYW			
Bezrobotni wg stanu na koniec 2007r.....	118146	55372	62774
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem.....	141814	72529	69285
mieszkający na wsi.....	71303	36991	34312
niepełnosprawni	4202	2311	1891
nieposiadający prawa do zasiłku	117290	57912	59378
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	3471	1686	1785
dotychczas niepracujący.....	55111	24810	30301
bezrobotni zarejestrowani: po raz pierwszy.....	29656	14604	15052
po raz kolejny.....	112158	57925	54233
powracający do rejestracji:			
po robotach publicznych.....	1738	1383	355
po stażu.....	11761	3264	8497
po szkoleniu.....	8021	4580	3441
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	6308	1475	4833
ODPŁYW			
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji ogółem	158399	80308	78091
mieszkający na wsi.....	81600	42047	39553
bezrobotni, którzy			
podjęli pracę:	55512	28861	26651
niesubsydiowane	46509	23418	23091
subsydiowaną	9003	5443	3560
rozpoczęli szkolenie lub staż	21191	8380	12811
rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	7304	1760	5544
nie potwierdzili gotowości do pracy	53192	32066	21126
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego.....	9878	3587	6291
podjęli naukę	476	139	337
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	831	383	448
Bezrobotni wg stanu na koniec 2008 r.....	101561	47593	53968

TABL. 29. **BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I STAŻU PRACY W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		W tym kobiety	
	ogółem	w odsetkach	razem	w odsetkach
OGÓŁEM.....	101561	100,0	53968	100,0
Według wieku:				
24 lata i mniej	24375	24,0	13717	25,4
25 – 34	32136	31,6	18541	34,4
35 – 44	17914	17,6	9880	18,3
45 – 54.....	20218	19,9	10103	18,7
55 lat i więcej	6918	6,9	1727	3,2
Według poziomu wykształcenia:				
wyższe.....	11366	11,2	7540	14,0
policealne i średnie zawodowe	24722	24,3	14567	27,0
średnie ogólnokształcące	12280	12,1	8397	15,6
zasadnicze zawodowe	26127	25,7	11889	22,0
gimnazjalne i poniżej.....	27066	26,7	11575	21,4
Według czasu pozostawania bez pracy ^a :				
do 1 miesiąca	10922	10,8	4230	7,8
1 – 3	21536	21,2	10161	18,8
3 – 6	15253	15,0	8187	15,2
6 – 12	13310	13,1	7019	13,0
12 – 24	13152	12,9	7517	13,9
24 miesiące i więcej	27388	27,0	16854	31,3
Według stażu pracy:				
do 1 roku	17326	17,1	9786	18,1
1 – 5	17693	17,4	8369	15,5
5 – 10	10399	10,2	5223	9,7
10 – 20	12873	12,7	6623	12,3
20 – 30	7474	7,4	3030	5,6
30 lat i więcej	1432	1,4	408	0,8
bez stażu	34364	33,8	20529	38,0

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3 – 6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

TABL. 30. **BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Z liczby ogółem uprzednio pracujący
OGÓŁEM	101561	47593	53968	67197
w tym:				
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	513	291	222	509
Specjaliści	9922	3058	6864	5123
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicz- nych	1151	749	402	571
fizycy, chemicy i pokrewni	127	43	84	57
matematycy, statystycy i pokrewni	103	58	45	47
informatycy	314	253	61	162
inżynierowie i pokrewni	607	395	212	305
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1499	380	1119	683
specjaliści nauk biologicznych	136	32	104	33
specjaliści nauk rolniczych i leśnych	844	290	554	276
specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgnia- rek i położnych)	207	49	158	103
pielęgniarki i położne	312	9	303	271
Specjaliści szkolnictwa	1450	341	1109	982
nauczyciele szkół wyższych	15	8	7	11
nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	886	270	616	549
nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	331	33	298	263
nauczyciele szkół specjalnych oraz pozostali specja- liści szkolnictwa i wychowawcy	218	30	188	159
Pozostali specjaliści	5822	1588	4234	2887
w tym:				
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2667	691	1976	1584
prawnicy	387	183	204	141
specjaliści nauk społecznych i pokrewni	1824	417	1407	692
Technicy i inny średni personel	16051	7038	9013	9686
Średni personel techniczny	6552	4678	1874	4142
w tym technicy	5811	4259	1552	3707
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	4175	1050	3125	2179
technicy nauk biologicznych i rolniczych	3542	906	2636	1913
średni personel ochrony zdrowia	633	144	489	266
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	48	22	26	48
Pracownicy pozostałych specjalności	5276	1288	3988	3317
w tym:				
pracownicy do spraw finansowych i handlowych	3696	985	2711	2155
agenci biur pomagających w prowadzeniu działalno- ści gospodarczej i pośrednicy handlowi	122	50	72	90
średni personel biurowy	854	111	743	663
pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	286	22	264	181
pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	218	69	149	151
Pracownicy biurowi	3482	914	2568	3239
Pracownicy obsługi biurowej	2817	844	1973	2605
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	665	70	595	634
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	11213	1674	9539	9367
Pracownicy usług osobistych i ochrony	60	34	26	53
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	11153	1640	9513	9314
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2537	967	1570	1701
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	22111	15494	6617	18888
Górnicy i robotnicy budowlani	5252	5084	168	4764
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i po- krewni	8592	8163	429	7204
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	484	222	262	443
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3769	2896	873	3593
Pracownicy przy pracach prostych	9862	5529	4333	9802
Bez zawodu	22101	9732	12369	5289

TABL. 31. **BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY, SEKCJI PKD ORAZ OFERTY PRACY W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Z liczby ogółem			Liczba ofert pracy	
				pracujący poprzednio w sektorze		ze zwolnień dotyczących zakładów pracy	w ciągu roku	na koniec roku
				publicznym	prywatnym			
OGÓŁEM.....	67197	33439	33758	14626	36819	3610	52164	569
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.....	2139	950	1189	716	1423	68	768	7
przemysł.....	15318	7795	7523	3039	12279	1148	7902	96
w tym przetwórstwo przemysłowe	14853	7688	7165	2850	12003	1133	7542	94
budownictwo.....	6151	619	5532	1179	4972	185	4961	16
handel i naprawy ^Δ	10821	6969	3852	1492	9329	546	9958	167
hotele i restauracje	1296	1048	248	107	1189	48	1618	39
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	1713	567	1146	710	1003	105	1756	51
pośrednictwo finansowe.....	528	384	144	178	350	33	1347	13
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1912	989	923	256	1656	91	2052	17
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	4104	1353	2751	3269	835	48	8767	40
edukacja	1920	1375	545	1300	620	61	4562	52
ochrona zdrowia i pomoc społecz- na	2222	1846	376	1534	688	106	3666	26
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozos- tała.....	3156	1596	1560	837	2319	186	4662	40
gospodarstwa domowe zatrudnia- jące pracowników	163	153	10	9	154	1	16	-
organizacje i zespoły eksterytorial- ne	2	2	-	-	2	-	129	5
działalność niezidentyfikowana	15752	7793	7959	x	x	984	-	-

TABL. 32. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem							
		kobiety	nieposia- dający prawa do zasiłku	zwolnieni z przy- czyn dotyczą- cych zakładów pracy	niepełnosprawni		dotych- czas niepracu- jący	mieszkający na wsi	
					ogółem	w tym niepo- siadający prawa do zasiłku		ogółem	w tym posiadający gospodar- stwo rolne
WOJEWÓDZTWO	101561	53968	89884	3610	3284	2998	34364	55468	4742
Podregion bialski	16541	8749	14722	382	394	350	5550	9632	891
Powiaty:									
bialski.....	5555	2991	5076	147	112	108	1921	4144	443
parczewski	1791	1005	1653	3	42	41	665	1260	76
radzyński.....	2993	1485	2712	27	72	58	1094	2113	148
włodawski	3200	1672	2733	71	65	57	1181	2115	224
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	3002	1596	2548	134	103	86	689	-	

TABL. 32. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem							
		kobiety	nieposiadający prawa do zasiłku	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	niepełnosprawni		dotychczas niepracujący	mieszkający na wsi	
					ogółem	w tym nieposiadający prawa do zasiłku		ogółem	w tym posiadający gospodarstwo rolne
Podregion chełmsko-zamojski	34862	18755	31115	858	1184	1100	12367	21443	1063
Powiaty:									
biłgorajski	3577	1935	3132	20	134	116	1335	2171	141
chełmski	5105	3022	4441	191	153	144	1636	4721	422
hrubieszowski	4491	2181	4042	42	123	115	1789	3180	0
krasnostawski	3683	1868	3381	142	120	111	1733	2633	69
tomaszowski	5119	2648	4660	25	96	93	1964	3974	210
zamojski	5355	2793	4970	128	174	167	1921	4764	221
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm	3608	2217	3053	147	180	163	998	-	-
Zamość	3924	2091	3436	163	204	191	991	-	-
Podregion lubelski	26431	14382	23105	1700	1061	961	7663	9472	1284
Powiaty:									
lubartowski	4846	2699	4154	312	105	88	1453	3110	641
lubelski	4091	2213	3518	226	104	89	1321	3338	514
łęczyński	2404	1458	2152	67	92	80	976	1560	113
świdnicki	3498	1781	3136	67	50	45	1446	1464	16
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin	11592	6231	10145	1028	710	659	2467	-	-
Podregion puławski	23727	12082	20942	670	645	587	8784	14921	1504
Powiaty:									
janowski	3081	1414	2807	38	53	48	1203	2222	428
kraśnicki	5828	3125	5371	158	147	131	2903	3394	270
łukowski	3785	2040	3118	122	180	156	990	2401	314
opolski	4878	2419	4364	59	72	68	1779	3567	300
puławski	4016	2009	3378	258	128	124	1347	2157	182
rycki	2139	1075	1904	35	65	60	562	1180	10

TABL. 33. **BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Liczba ofert pracy		Poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu	
			ogółem	w tym w ramach pracy subsydiowanej	w ciągu roku	na koniec roku
WOJEWÓDZTWO	4202	1891	799	292	1493	1517
Podregion bialski	487	198	71	39	190	192
Powiaty:						
bialski.....	129	61	31	21	64	57
parczewski	71	23	0	0	25	35
radzyński.....	87	43	9	4	33	29
włodawski	87	29	14	6	20	16
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska.....	113	42	17	8	48	55
Podregion chełmsko-zamojski	1730	773	328	184	472	574
Powiaty:						
biłgorajski	254	97	69	59	102	69
chełmski.....	210	87	22	15	44	70
hrubieszowski	201	99	18	12	46	113
krasnostawski.....	167	73	19	15	48	31
tomaszowski.....	186	91	19	19	45	33
zamojski	227	92	31	12	41	36
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm.....	228	116	86	34	95	139
Zamość.....	257	118	64	18	51	83
Podregion lubelski	1086	529	273	40	573	498
Powiaty:						
lubartowski.....	95	56	2	2	11	56
lubelski.....	130	67	66	8	42	28
łęczyński	132	75	11	0	45	27
świdnicki.....	68	43	28	0	42	41
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin.....	661	288	166	30	433	346
Podregion puławski	899	391	127	29	258	253
Powiaty:						
janowski.....	87	31	3	1	28	34
kraśnicki.....	231	92	20	6	43	39
łukowski.....	277	124	20	11	41	34
opolski.....	92	34	16	4	35	47
puławski.....	138	63	54	5	93	70
rycki.....	74	47	14	2	18	29

TABL. 34. NAPŁYW I ODPIŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Napływ		Odpiływ	
	ogółem	w tym ze zwolnień grupowych	ogółem	w tym z tytułu podjęcia pracy
WOJEWÓDZTWO	141814	3471	158399	55512
Podregion bialski	20295	248	22871	8839
Powiaty:				
bialski.....	6952	154	8185	3166
parczewski	2416	1	2828	1011
radzyński.....	2836	4	3003	1345
włodawski	4400	49	4399	1561
Miasto na prawach powiatu:				
Biała Podlaska.....	3691	40	4456	1756
Podregion chełmsko-zamojski	49874	727	57540	18224
Powiaty:				
biłgorajski	6498	11	7648	1811
chełmski	6164	142	8027	2790
hrubieszowski	5874	12	6453	2282
krasnostawski.....	4932	143	5278	1908
tomaszowski.....	7253	9	8560	2602
zamojski	7911	133	8887	2545
Miasta na prawach powiatu:				
Chełm.....	5178	124	6071	2195
Zamość.....	6064	153	6616	2091
Podregion lubelski	38187	1773	41635	15467
Powiaty:				
lubartowski.....	5538	284	6296	2719
lubelski.....	6295	286	7334	2655
łęczyński	3998	67	4401	1539
świdnicki.....	4621	6	4571	1538
Miasto na prawach powiatu:				
Lublin.....	17735	1130	19033	7016
Podregion puławski	33458	723	36353	12982
Powiaty:				
janowski.....	3214	12	3189	1177
kraśnicki.....	6585	142	6666	1849
łukowski.....	6975	130	8000	2957
opolski.....	4729	20	5353	1984
puławski	7850	376	8515	3005
rycki	4105	43	4630	2010

TABL. 35. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG WIEKU I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku					Według czasu pozostawania bez pracy ^a			
		do 24 lat	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	do 6 m-cy	6-12	12-24	24 m-ce i więcej
WOJEWÓDZTWO	101561	24375	32136	17914	20218	6918	47711	13310	13152	27388
Podregion bialski	16541	4008	5065	3013	3371	1084	7365	2091	2079	5006
Powiaty:										
bialski	5555	1400	1715	1041	1043	356	2506	676	658	1715
parczewski	1791	487	539	293	348	124	798	247	267	479
radzyński	2993	876	958	486	514	159	1175	364	446	1008
włodawski	3200	762	924	616	707	191	1641	419	358	782
Miasto na prawach powiatu:										
Biała Podlaska	3002	483	929	577	759	254	1245	385	350	1022
Podregion chełmsko-zamojski ...	34862	8393	11125	6259	6954	2131	16347	4790	4613	9112
Powiaty:										
biłgorajski	3577	930	1252	518	634	243	2201	466	430	480
chełmski	5105	1214	1623	1054	949	265	1817	730	863	1695
hrubieszowski	4491	1075	1478	790	847	301	1931	593	567	1400
krasnostawski	3683	913	1237	611	696	226	1575	513	506	1089
tomaszowski	5119	1294	1620	959	965	281	2811	612	513	1183
zamojski	5355	1492	1722	894	929	318	2632	680	674	1369
Miasta na prawach powiatu:										
Chełm	3608	757	1117	688	855	191	1443	644	575	946
Zamość	3924	718	1076	745	1079	306	1937	552	485	950
Podregion lubelski	26431	5459	8523	4626	5650	2173	12201	3550	3372	7308
Powiaty:										
lubartowski	4846	981	1547	943	1049	326	1946	556	626	1718
lubelski	4091	1133	1401	595	691	271	1954	525	520	1092
łęczyński	2404	820	701	365	382	136	1425	310	289	380
świdnicki	3498	777	1106	629	706	280	1654	467	485	892
Miasto na prawach powiatu:										
Lublin	11592	1748	3768	2094	2822	1160	5222	1692	1452	3226
Podregion puławski	23727	6515	7423	4016	4243	1530	11798	2879	3088	5962
Powiaty:										
janowski	3081	868	1019	557	479	158	1392	365	412	912
kraśnicki	5828	1914	1827	789	963	335	2716	666	723	1723
łukowski	3785	1015	1203	722	645	200	2367	487	355	576
opolski	4878	1247	1480	863	962	326	1812	619	799	1648
puławski	4016	889	1233	734	813	347	2282	470	507	757
rycki	2139	582	661	351	381	164	1229	272	292	346

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 6-12 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 6 miesięcy i 1 dzień do 12 miesięcy.

TABL. 36. **BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ PODREGIONÓW
I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	średnim		zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
			zawodowym i policealnym	ogólnokształ- cącym		
WOJEWÓDZTWO	101561	11366	24722	12280	26127	27066
Podregion bialski	16541	1518	3970	1919	4636	4498
Powiaty:						
bialski.....	5555	453	1342	566	1689	1505
parczewski	1791	156	474	210	438	513
radzyński.....	2993	249	613	390	795	946
włodawski	3200	221	770	405	931	873
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska.....	3002	439	771	348	783	661
Podregion chełmsko-zamojski	34862	3714	8914	3936	8820	9478
Powiaty:						
biłgorajski	3577	605	847	450	885	790
chełmski	5105	356	1267	535	1206	1741
hrubieszowski	4491	289	1180	386	1274	1362
krasnostawski.....	3683	331	1043	358	961	990
tomaszowski.....	5119	502	1203	576	1287	1551
zamojski	5355	557	1247	586	1529	1436
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm.....	3608	556	1067	523	687	775
Zamość.....	3924	518	1060	522	991	833
Podregion lubelski	26431	3777	6259	3359	6148	6888
Powiaty:						
lubartowski.....	4846	328	1045	614	1587	1272
lubelski.....	4091	407	1098	442	1166	978
łęczyński	2404	238	695	361	529	581
świdnicki.....	3498	376	927	406	959	830
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin.....	11592	2428	2494	1536	1907	3227
Podregion puławski	23727	2357	5579	3066	6523	6202
Powiaty:						
janowski.....	3081	301	786	415	822	757
kraśnicki.....	5828	598	1313	902	1369	1646
łukowski.....	3785	340	791	535	1088	1031
opolski.....	4878	342	1073	533	1517	1413
puławski.....	4016	564	981	422	1127	922
rycki.....	2139	212	635	259	600	433

TABL. 37. **STOPA BEZROBOCIA^a WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w końcu miesiąca

WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w %											
WOJEWÓDZTWO	13,4	13,2	12,8	12,2	11,6	11,0	10,8	10,8	10,5	10,4	10,8	11,2
Podregion bialski	15,8	15,6	15,2	14,5	13,9	13,4	13,0	12,9	12,6	12,6	13,0	13,4
Powiaty:												
bialski	15,5	15,4	15,2	14,3	13,7	12,9	12,6	12,3	11,9	11,9	12,3	12,4
parczewski	14,9	14,3	13,8	13,8	13,3	12,6	12,1	11,8	11,8	11,3	11,8	12,3
radzyński	13,0	13,0	12,6	12,1	11,8	11,4	11,4	11,4	11,2	11,3	11,4	11,9
włodawski	20,2	19,8	19,0	17,9	17,2	16,9	16,4	16,8	17,1	17,9	18,5	19,4
Miasto na prawach powiatu:												
Biała Podlaska	16,7	16,7	16,4	15,5	14,9	14,6	14,0	13,5	13,0	12,7	13,0	13,1
Podregion chełmsko-zamojski	15,3	15,1	14,6	13,9	13,4	12,6	12,7	12,5	12,0	11,7	11,9	12,4
Powiaty:												
biłgorajski	10,7	10,6	10,1	9,3	8,6	7,9	7,8	7,7	7,2	7,2	7,3	7,6
chełmski	21,2	20,8	19,8	19,0	18,7	17,9	17,7	17,5	16,8	15,9	15,9	16,1
hrubieszowski	17,0	17,1	16,8	16,1	15,4	14,7	14,6	14,4	13,9	13,8	13,8	14,6
krasnostawski	13,5	13,2	13,2	12,8	12,1	11,7	11,9	11,9	11,5	11,0	11,4	11,8
tomaszowski	16,2	15,7	15,0	13,7	12,7	11,4	11,3	11,4	11,5	11,8	12,4	13,1
zamojski	13,8	13,8	13,3	13,1	12,8	11,9	12,1	11,8	11,3	10,6	10,8	11,4
Miasta na prawach powiatu:												
Chełm	17,5	17,2	16,2	15,5	15,6	15,1	15,1	14,9	14,2	13,7	13,7	14,8
Zamość	15,6	15,7	15,7	14,8	14,5	13,9	14,2	13,9	12,6	12,8	13,0	13,1
Podregion lubelski	10,5	10,4	10,0	9,5	9,0	8,6	8,5	8,4	8,3	8,2	8,6	8,9
Powiaty:												
lubartowski	15,7	15,4	14,9	14,0	13,4	12,3	12,3	12,3	12,0	12,0	12,3	13,1
lubelski	10,4	10,3	9,7	9,3	8,2	7,7	7,6	7,5	7,3	7,2	7,7	8,0
łęczyński	12,6	12,2	11,9	11,2	10,5	9,9	10,0	9,3	9,4	9,3	9,8	10,4
świdnicki	13,4	13,5	13,0	12,6	12,3	12,1	12,0	11,9	12,2	12,0	12,6	12,9
Miasto na prawach powiatu:												
Lublin	8,4	8,5	8,1	7,8	7,4	7,1	7,1	7,0	6,9	6,8	7,1	7,4
Podregion puławski	13,5	13,3	12,7	12,1	11,4	10,6	10,4	10,4	10,4	10,4	11,0	11,7
Powiaty:												
janowski	14,0	13,9	13,3	12,7	12,4	11,4	11,8	11,7	11,9	12,1	12,5	13,2
kraśnicki	14,5	14,1	13,3	12,7	12,5	12,0	12,1	12,2	12,5	12,6	13,7	14,1
łukowski	11,7	11,5	10,9	10,0	8,8	8,1	8,0	8,0	7,8	7,9	8,4	8,8
opolski	19,9	19,9	19,5	19,2	18,6	17,2	16,7	16,8	16,6	16,6	17,1	17,6
puławski	10,5	10,3	9,8	9,2	8,3	7,6	7,2	7,1	7,3	7,4	7,8	8,6
rycki	12,7	12,6	12,0	11,8	11,1	9,9	9,4	9,5	9,0	8,4	9,0	10,0

^a Patrz uwagi ogólne str. 17.

TABL. 38. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy						
		do 25 roku życia	do 27 roku życia, którzy ukończyli szkołę wyższą	długotrwale bezrobotni	kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia
WOJEWÓDZTWO	101561	24375	2630	58261	11601	17547	29268	6149
Podregion bialski	16541	4008	354	9821	2100	2795	4234	1063
Powiaty:								
bialski.....	5555	1400	97	3287	752	885	1388	310
parczewski	1791	487	43	1053	278	304	490	159
radzyński.....	2993	876	81	1806	335	402	882	155
włodawski	3200	762	43	1880	435	558	850	226
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	3002	483	90	1795	300	646	624	213
Podregion chełmsko-zamojski	34862	8393	767	20909	5040	5721	9138	2526
Powiaty:								
biłgorajski	3577	930	139	1682	395	575	681	160
chełmski.....	5105	1214	85	3331	795	726	1734	416
hrubieszowski	4491	1075	63	2956	770	740	1468	329
krasnostawski.....	3683	913	66	2365	506	589	992	245
tomaszowski.....	5119	1294	133	3020	884	760	1465	332
zamojski	5355	1492	132	3143	802	808	1185	358
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	3608	757	79	2092	407	643	935	371
Zamość.....	3924	718	70	2320	481	880	678	315
Podregion lubelski	26431	5459	996	14125	1827	5335	9071	1412
Powiaty:								
lubartowski.....	4846	981	89	2943	250	901	1598	73
lubelski.....	4091	1133	154	2103	286	642	1336	144
łęczyński	2404	820	70	1133	371	329	588	202
świdnicki.....	3498	777	61	1859	406	673	1065	235
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	11592	1748	622	6087	514	2790	4484	758
Podregion puławski	23727	6515	513	13406	2634	3696	6825	1148
Powiaty:								
janowski.....	3081	868	71	1887	309	375	632	80
kraśnicki.....	5828	1914	126	3373	763	846	1749	245
łukowski.....	3785	1015	65	1629	406	511	1087	210
opolski.....	4878	1247	73	3560	705	801	1475	274
puławski.....	4016	889	135	1893	285	795	1344	202
rycki	2139	582	43	1064	166	368	538	137

TABL. 39. AKTYWNE FORMY POMOCY BEZROBOTNYM WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Skierowani na szkolenie	Zatrudnieni przy pracach inter- wencyjnych	Zatrudnieni przy robotach publicz- nych	Oferty pracy
WOJEWÓDZTWO	8205	2228	2381	52910
Podregion bialski	726	197	410	6834
Powiaty:				
bialski	96	26	81	2247
parczewski	110	47	147	831
radzyński	158	37	52	804
włodawski	295	75	127	1251
Miasto na prawach powiatu:				
Biała Podlaska	67	12	3	1701
Podregion chełmsko-zamojski	3745	917	1054	19467
Powiaty:				
biłgorajski	359	104	90	2775
chełmski	309	110	189	1657
hrubieszowski	338	246	436	2332
krasnostawski	395	37	141	1278
tomaszowski	312	99	90	1983
zamojski	920	171	58	1426
Miasta na prawach powiatu:				
Chełm	278	63	37	4187
Zamość	834	87	13	3829
Podregion lubelski	2200	648	331	12577
Powiaty:				
lubartowski	247	204	86	1486
lubelski	713	123	112	2938
łęczyński	236	89	52	1225
świdnicki	241	70	47	1951
Miasto na prawach powiatu:				
Lublin	763	162	34	4977
Podregion puławski	1534	466	586	14032
Powiaty:				
janowski	175	118	135	1101
kraśnicki	226	52	52	2852
łukowski	325	134	201	2569
opolski	320	81	107	2014
puławski	351	31	42	3624
rycki	137	50	49	1872

TABL. 40. DOCHODY I WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. zł	W odsetkach
Dochody ogółem	304875,4	100,0
środki otrzymane od dysponenta Funduszu Pracy	302627,2	99,3
pozostałe dochody i wpływy	2248,2	0,7
Wydatki ogółem	294118,7	100,0
zasiłki dla bezrobotnych	75638,3	25,7
koszty szkoleń	13931,0	4,7
koszty wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	17263,8	5,9
środki na podjęcie działalności gospodarczej	37038,3	12,6
prace interwencyjne	9653,8	3,3
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	103035,8	35,0
roboty publiczne	13716,7	4,7
pozostałe wydatki	23841,0	8,1

TABL. 41. WYDATKI NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W RAMACH SEKTOROWEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. zł	W odsetkach
OGÓŁEM	74618,3	100,0
działanie 1.1 Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy	-	-
działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży	1600,1	2,1
działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia	-	-
działanie 1.4 Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	-	-
działanie 1.5 Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka	-	-
działanie 1.6 Integracja i reintegracja zawodowa kobiet	-	-
działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie	72921,2	97,8
działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji	-	-
inne działania	97,0	0,1

TABL. 42. CZAS PRACY PRZYPADAJĄCY PRZECIĘTNIE NA 1 ZATRUDNIONEGO WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nominalny czas pracy	Czas pracy opłacony	Czas przepracowany			Czas nieprzepracowany				Tygo- dniowy czas pracy
			razem	z tego w godzinach		razem	w tym czas opłacony			
				normalnych	nadlicz- bowych		razem	w tym z powodu		
								urlopów wypo- czynko- wych	chorób ^a	
w godzinach										
OGÓŁEM.....	1913	1896	1624	1586	38	327	272	201	55	37
sektor publiczny	1811	1809	1535	1491	43	320	275	203	54	35
sektor prywatny	2034	1999	1730	1698	31	336	270	200	56	39
w tym:										
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2025	2019	1783	1744	39	281	236	184	44	39
przemysł	2039	2006	1723	1685	37	353	284	203	66	39
w tym przetwórstwo przemysłowe	2040	2005	1728	1690	38	351	278	196	66	39
budownictwo	2043	2018	1779	1747	32	296	239	172	61	39
handel i naprawy ^Δ	2050	2010	1697	1670	27	380	313	235	56	39
hotele i restauracje	2031	1997	1767	1742	25	289	230	172	54	39
transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność	2031	2027	1764	1723	41	308	263	199	51	39
pośrednictwo finanso- we	2028	1972	1684	1678	5	350	288	194	86	39
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2025	1988	1730	1719	11	307	259	190	56	39
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne ^Δ	2031	1985	1692	1689	2	342	294	211	62	39
edukacja	1433	1468	1219	1151	67	282	250	198	34	28
ochrona zdrowia i po- moc społeczna	1979	1977	1718	1661	57	318	259	189	52	38
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozo- stała	2026	1980	1720	1711	9	315	260	203	48	39

^a Bez godzin opłaconych ze środków ZUS.

TABL. 43. STRUKTURA CZASU PRACY OPLACONEGO PRZYPADAJĄCEGO PRZECIĘTNIE NA 1 ZATRUDNIONEGO WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem czas pracy opłacony	Czas przepracowany			Czas nieprzepracowany		
		razem	z tego w godzinach		razem	w tym z powodu	
			normalnych	nadliczbowych		urlopów wypoczynko- wych	chorób ^a
	w %						
OGÓŁEM.....	100,0	85,6	83,6	2,0	14,4	10,6	2,9
sektor publiczny.....	100,0	84,8	82,4	2,4	15,2	11,2	3,0
sektor prywatny.....	100,0	86,5	84,9	1,6	13,5	10,0	2,8
w tym:							
rolnictwo, łowiectwo i le- śnictwo	100,0	88,3	86,4	1,9	11,7	9,1	2,2
przemysł	100,0	85,9	84,0	1,9	14,1	10,1	3,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	100,0	86,2	84,3	1,9	13,8	9,8	3,3
budownictwo	100,0	88,2	86,6	1,6	11,8	8,5	3,0
handel i naprawy ^Δ	100,0	84,4	83,1	1,4	15,6	11,7	2,8
hotele i restauracje	100,0	88,5	87,2	1,3	11,5	8,6	2,7
transport, gospodarka ma- gazynowa i łączność	100,0	87,0	85,0	2,0	13,0	9,8	2,5
pośrednictwo finansowe	100,0	85,4	85,1	0,3	14,6	9,9	4,3
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	100,0	87,0	86,4	0,5	13,0	9,5	2,8
administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe ubezpieczenia społeczne ^Δ	100,0	85,2	85,1	0,1	14,8	10,6	3,1
edukacja	100,0	83,0	78,4	4,6	17,0	13,5	2,3
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	100,0	86,9	84,0	2,9	13,1	9,6	2,7
działalność usługowa ko- munalna, społeczna i in- dywidualna, pozostała	100,0	86,9	86,4	0,4	13,1	10,2	2,4

^a Bez godzin opłaconych ze środków ZUS.

TABL. 44. **ZBIOROWOŚĆ OBJĘTA BADANIEM ORAZ ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 r.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób zatrudniona w zakładach			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	objętych badaniem	w których w ciągu roku zagrożenia		ogółem	w tym kobiety
		nie wystąpiły	wystąpiły		
OGÓŁEM	203205	121059	82146	19827	3904
sektor publiczny	79116	39567	39549	8317	1772
sektor prywatny	124089	81492	42597	11510	2132
w tym:					
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2963	2090	873	418	139
przemysł	85473	34197	51276	14070	2255
w tym przetwórstwo przemysłowe	72148	27801	44347	11080	2170
budownictwo	15997	10725	5272	1665	19
handel i naprawy ^Δ	33102	30807	2295	521	134
transport, gospodarka magazynowa i łączność	19939	13865	6074	986	137
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2739	2327	412	56	4
edukacja	9290	3527	5763	471	241
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	30149	22303	7846	1335	932
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3446	1124	2322	303	43

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

TABL. 45. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ ORAZ SEKCJI PKD W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu badanej zbiorowości	ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	razem	razem	w tym przez jedną grupę czynników
OGÓŁEM	19827	9,8	14530	9562	3204	2909	2093	1302
w tym kobiety	3904	.	2659	2258	1083	1058	162	35
sektor publiczny	8317	10,5	6146	3595	1409	1350	762	489
sektor prywatny	11510	9,3	8384	5967	1795	1559	1331	813
w tym:								
rolnictwo, łowiectwo								
i leśnictwo	418	14,1	384	361	13	13	21	13
przemysł	14070	16,5	10667	6521	2042	1821	1361	806
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	11080	15,4	8356	5632	1430	1310	1294	741
budownictwo	1665	10,4	1081	424	321	290	263	191
handel i naprawy ^Δ	521	1,6	296	265	82	57	143	99
transport, gospodarka magazynowa i łączność	986	4,9	199	180	650	632	137	124
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	56	2,0	27	27	27	27	2	2
edukacja	471	5,1	443	443	20	20	8	8
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1335	4,4	1209	1138	24	24	102	3
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	303	8,8	224	203	25	25	54	54

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

TABL. 46. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ ORAZ SEKCJI PKD NA 1000 ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH OBJĘTYCH BADANIEM W DANEJ ZBIOROWOŚCI W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	ogółem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
	na 1000 zatrudnionych							
OGÓŁEM	97,6	67,8	71,5	47,1	15,8	14,3	10,3	6,4
w tym kobiety	19,2	16,5	13,1	11,1	5,3	5,2	0,8	0,2
sektor publiczny	105,1	68,7	77,7	45,4	17,8	17,1	9,6	6,2
sektor prywatny	92,8	67,2	67,6	48,1	14,5	12,6	10,7	6,6
w tym:								
rolnictwo, łowiectwo								
i leśnictwo	141,1	130,6	129,6	121,8	4,4	4,4	7,1	4,4
przemysł	164,6	107,0	124,8	76,3	23,9	21,3	15,9	9,4
w tym przetwórstwo								
przemysłowe	153,6	106,5	115,8	78,1	19,8	18,2	17,9	10,3
budownictwo	104,1	56,6	67,6	26,5	20,1	18,1	16,4	11,9
handel i naprawy ^Δ	15,7	12,7	8,9	8,0	2,5	1,7	4,3	3,0
transport, gospodarka								
magazynowa i łączność	49,5	46,9	10,0	9,0	32,6	31,7	6,9	6,2
obsługa nieruchomości								
i firm ^Δ	20,4	20,4	9,9	9,9	9,9	9,9	0,7	0,7
edukacja	50,7	50,7	47,7	47,7	2,2	2,2	0,9	0,9
ochrona zdrowia								
i pomoc społeczna	44,3	38,6	40,1	37,7	0,8	0,8	3,4	0,1
działalność usługowa								
komunalna, społeczna								
i indywidualna, pozostała ..	87,9	81,8	65,0	58,9	7,3	7,3	15,7	15,7

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

TABL. 47. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG GRUP CZYNNIKÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 zatrudnionych w danej zbiorowości
Zagrożenie czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy	20573	101,2
w tym:		
substancje chemiczne	653	3,2
w tym rakotwórcze	188	0,9
pyły przemysłowe	3215	15,8
w tym:		
zwłókniające	2409	11,9
rakotwórcze	136	0,7
inne pyły przemysłowe	670	3,3
hałas	10401	51,2
wibracje	724	3,6
mikroklimat gorący	2019	9,9
mikroklimat zimny	654	3,2
promieniowanie jonizujące	383	1,9
promieniowanie laserowe	187	0,9
promieniowanie nadfioletowe	253	1,2
promieniowanie podczerwone	68	0,3
pole elektromagnetyczne	284	1,4
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy	6022	29,6
w tym:		
nadmierne obciążenie fizyczne	3391	16,7
niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	465	2,3
Zagrożenie czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	3030	14,9

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

TABL. 48. ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY ZAGROŻONYCH PRZEKROCZENIEM DOPUSZCZALNYCH NORM CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA ZWIĄZANYCH ZE ŚRODOWISKIEM PRACY ^a WEDŁUG GRUP CZYNNIKÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia			
	w stosunku do których zagrożenia			stan w dniu 31 XII
	zlikwidowano lub ograniczono		ujawniono	
	razem	w tym do pozio- mu określonego normą		
OGÓŁEM	6491	3595	1793	20573
GRUPY CZYNNIKÓW				
w tym:				
substancje chemiczne	596	357	155	653
w tym rakotwórcze	153	36	85	188
pyły przemysłowe	735	470	265	3215
w tym:				
zwłókniające	282	230	119	2409
rakotwórcze	96	7	18	136
inne pyły przemysłowe	357	233	128	670
hałas	2489	1391	851	10401
wibracja	383	307	119	724
mikroklimat gorący	429	342	218	2019
mikroklimat zimny	78	28	48	654
promieniowanie jonizujące	395	151	11	383
promieniowanie laserowe	318	150	-	187
promieniowanie nadfioletowe	36	24	10	253
promieniowanie podczerwone	22	6	2	68
pole elektromagnetyczne	391	197	17	284
SEKCJE PKD				
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	36	7	7	404
przemysł	3592	2431	1455	14976
w tym przetwórstwo przemysłowe	2659	1538	1320	10777
budownictwo	804	421	53	2532
handel i naprawy ^Δ	68	38	20	346
transport, gospodarka magazynowa i łączność	159	88	10	218
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	27	-	-	27
edukacja	527	141	170	443
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1160	440	46	1382
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.....	118	29	32	245

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

TABL. 49. **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY ZAGROŻONYCH PRZEKROCZENIEM DOPUSZCZALNYCH NORM CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA ZWIĄZANYCH Z UCIAŻLIWOŚCIĄ PRACY ^a ORAZ CZYNNIKAMI MECHANICZNYMI WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi							
	z uciążliwością pracy				z czynnikami mechanicznymi			
	w stosunku do których zagrożenia			stan w dniu 31 XII	w stosunku do których zagrożenia			stan w dniu 31 XII
	zlikwidowano lub ograniczono		ujawniono		zlikwidowano lub ograniczono		ujawniono	
	razem	w tym do poziomu określonego normą			razem	w tym do poziomu określonego normą		
OGÓŁEM.....	1093	890	1195	6022	601	317	324	3030
w tym:								
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	10	-	1	35	3	-	12	31
przemysł	511	414	1122	4693	431	228	269	2222
w tym przetwórstwo przemysłowe	324	247	1023	2366	413	220	227	2034
budownictwo	163	147	29	395	143	85	19	299
handel i naprawy ^Δ	87	41	40	87	6	2	8	150
transport, gospodarka magazynowa i łączność	136	102	3	656	8	-	-	160
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	-	-	-	27	2	-	-	2
edukacja	181	181	-	20	2	2	2	8
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	5	5	-	84	3	-	-	102
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	-	-	-	25	3	-	14	54

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni.

TABL. 50. STANOWISKA PRACY I ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE a – liczba stanowisk pracy b – liczba osób zatrudnionych na tych stanowiskach	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego		
			techniczne	organizacyjne	ochrony indywidualnej
OGÓŁEM a	14407	6765	1716	2266	4683
..... b	59486	26715	6793	9341	16202
w tym:					
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo a	186	218	13	11	201
..... b	620	463	58	31	381
przemysł a	7245	2932	1006	976	1756
..... b	26538	9697	3297	2523	6568
w tym przetwórstwo przemysłowe a	6268	2531	878	813	1387
..... b	21513	7578	2791	2101	4637
budownictwo a	1539	980	147	452	829
..... b	6471	4297	665	2355	2605
handel i naprawy ^Δ a	2046	609	172	263	424
..... b	4999	1560	271	796	812
transport, gospodarka magazynowa i łączność a	792	465	137	207	217
..... b	8950	5554	1498	2384	1915
obsługa nieruchomości i firm ^Δ a	97	16	16	16	0
..... b	627	16	16	16	0
edukacja ^I a	178	167	86	65	17
..... b	1015	692	337	239	117
ochrona zdrowia i pomoc społeczna a	1797	1230	94	243	1113
..... b	8516	4111	595	903	3537
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała a	514	138	45	33	118
..... b	1693	282	56	94	228

^I Tylko szkolnictwo wyższe.

TABL. 51. POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		W wypadkach			Z liczby ogółem kobiety	Liczba dni niezdolności do pracy	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	śmiertelnych	ciężkich ^b	lekkich		w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^c
OGÓŁEM	3759	100,0	28	18	3713	1229	187435	49,9
sektor publiczny.....	1544	41,1	9	4	1531	729	68875	44,6
sektor prywatny	2215	58,9	19	14	2182	500	118560	53,5
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	72	1,9	-	1	71	10	3811	52,9
przemysł.....	1281	34,1	7	8	1266	245	68813	53,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	1137	30,2	4	7	1126	236	59594	52,4
budownictwo.....	397	10,6	4	2	391	1	23979	60,4
handel i naprawy ^Δ	455	12,1	4	1	450	164	19918	43,8
hotele i restauracje	21	0,6	-	-	21	8	1003	47,8
transport, gospodarka magazynowa i łączność	274	7,3	6	3	265	39	15995	58,4
pośrednictwo finansowe	45	1,2	1	-	44	27	2415	53,7
obsługa nieruchomości i firm ^Δ ...	126	3,4	2	1	123	48	5852	46,4
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ^Δ	193	5,1	-	1	192	113	7785	40,3
edukacja	304	8,1	2	1	301	197	13102	43,1
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	484	12,9	1	-	483	347	19708	40,7
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	104	2,8	1	-	103	30	4948	47,6

^a Zgłoszonych w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Z ciężkimi uszkodzeniami ciała. ^c Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 52. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		W wypadkach			Z liczby ogółem kobiety	Liczba dni niezdolności do pracy	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	śmiertelnych	ciężkich ^b	lekkich		w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^c
WOJEWÓDZTWO	3759	100,0	28	18	3713	1229	187435	49,9
Podregion bialski	398	10,6	4	3	391	114	22718	57,1
Powiaty:								
bialski	93	2,5	2	1	90	26	4650	50,0
parczewski	34	0,9	1	-	33	8	2708	79,7
radzyński	47	1,3	-	-	47	22	2568	54,6
włodawski	78	2,1	-	1	77	22	4724	60,6
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	146	3,9	1	1	144	36	8068	55,3
Podregion chełmsko-zamojski	768	20,4	6	9	753	224	42388	55,2
Powiaty:								
biłgorajski	105	2,8	1	1	103	23	6249	59,5
chełmski	18	0,5	1	-	17	3	1466	81,4
hrubieszowski	49	1,3	-	3	46	10	3323	67,8
krasnostawski	107	2,8	-	-	107	32	4411	41,2
tomaszowski	84	2,2	2	1	81	27	4950	58,9
zamojski	71	1,9	-	2	69	17	4140	58,3
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	162	4,3	-	1	161	57	8363	51,6
Zamość	172	4,6	2	1	169	55	9486	55,2
Podregion lubelski	1883	50,1	15	2	1866	641	85792	45,6
Powiaty:								
lubartowski	141	3,8	2	1	138	28	8103	57,5
lubelski	101	2,7	1	-	100	28	5167	51,2
łęczyński	87	2,3	1	-	86	9	5891	67,7
świdnicki	135	3,6	1	-	134	45	4312	31,9
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	1419	37,7	10	1	1408	531	62319	43,9
Podregion puławski	710	18,9	3	4	703	250	36537	51,5
Powiaty:								
janowski	57	1,5	-	-	57	18	4542	79,7
kraśnicki	122	3,2	1	2	119	36	5903	48,4
łukowski	148	3,9	-	1	147	62	8767	59,2
opolski	39	1,0	-	-	39	17	2206	56,6
puławski	243	6,5	1	1	241	75	10670	43,9
rycki	101	2,7	1	-	100	42	4449	44,1

^a Zgłoszonych w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Z ciężkimi uszkodzeniami ciała. ^c Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 53. POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a WEDŁUG STAŻU PRACY ORAZ SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Staż pracy na zajmowanym stanowisku					
		1 rok i mniej	2 - 3	4 - 5	6 - 10	11 - 15	16 lat i więcej
OGÓŁEM	3759	1127	573	302	506	366	885
w tym:							
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	72	20	8	2	6	8	28
przemysł	1281	418	234	114	158	120	237
w tym przetwórstwo przemysłowe	1137	388	220	110	142	105	172
budownictwo	397	199	92	31	31	14	30
handel i naprawy ^Δ	455	210	90	30	59	30	36
transport, gospodarka magazynowa i łączność	274	70	35	17	33	24	95
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	126	49	12	6	16	8	35
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ^Δ	193	26	15	25	49	30	48
edukacja	304	31	30	28	66	37	112
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	484	59	38	37	55	60	235
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	104	26	17	6	16	17	22

^a Zgłoszonych w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 54. POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a WEDŁUG LICZBY DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poszkodowani ^a według liczby dni niezdolności do pracy								
	razem	0 – 3 dni	4 dni i więcej ale mniej niż 1 miesiąc	więcej niż 1 miesiąc ale mniej niż 3 miesiące	3 miesiące i więcej	0 – 3 dni	4 dni i więcej ale mniej niż 1 miesiąc	więcej niż 1 miesiąc ale mniej niż 3 miesiące	3 miesiące i więcej
	w liczbach bezwzględnych					w % ogółu wypadków w danej sekcji			
OGÓŁEM	3731	194	1497	1412	628	5,2	40,1	37,9	16,8
w tym:									
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	72	2	29	27	14	2,8	40,3	37,5	19,4
przemysł	1274	33	513	488	240	2,6	40,3	38,3	18,8
w tym przetwórstwo przemysłowe	1133	32	472	429	200	2,8	41,7	37,9	17,7
budownictwo	393	12	119	175	87	3,1	30,3	44,5	22,1
handel i naprawy ^Δ	451	23	186	188	54	5,1	41,2	41,7	12,0
transport, gospodarka magazynowa i łączność	268	5	95	106	62	1,9	35,4	39,6	23,1
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	124	10	48	51	15	8,1	38,7	41,1	12,1
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ^Δ	193	16	95	56	26	8,3	49,2	29,0	13,5
edukacja	302	37	122	104	39	12,3	40,4	34,4	12,9
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	483	45	221	154	63	9,3	45,8	31,9	13,0
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ..	103	7	40	40	16	6,8	38,8	38,8	15,5

^a Zgłoszonych w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 55. WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ U OSOBY POSZKODOWANEJ ORAZ PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym								
		rolnictwo, łowiectwo i leśnic- two	przemysł		budow- nictwo	handel i naprawy ^Δ	transport, gospo- darka magazy- nowa i łączność	edukacja	ochrona zdrowia i pomoc społeczna	działal- ność usługowa komunal- na, społeczna i indywi- dualna, pozostała
			razem	w tym przetwórstwo przemy- słowe						
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ U OSOBY POSZKODOWANEJ										
OGÓŁEM.....	3759	72	1281	1137	397	455	274	304	484	104
w tym:										
kontakt z prądem elek- trycznym, temperaturą, niebezpiecznymi sub- stancjami i preparata- mi chemicznymi.....	107	-	56	51	10	7	6	8	11	3
zderzenie z / uderzenie w nieruchomy obiekt..	1020	18	265	235	104	104	90	96	187	28
uderzenie przez obiekt w ruchu	805	15	318	276	126	108	62	54	44	20
kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	650	8	309	295	85	106	18	16	30	20
uwięzienie, zmiżdże- nie	220	10	119	108	19	26	9	4	15	7
obciążenie fizyczne lub psychiczne.....	510	6	135	107	23	57	40	55	122	12
przejaw agresji ze stro- ny człowieka lub zwie- rzęcia.....	86	6	5	3	-	6	23	11	27	3
PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY										
OGÓŁEM.....	6776	125	2592	2297	773	799	492	463	710	192
Niewłaściwy stan czynnika materialnego.....	649	7	277	252	67	59	52	53	52	16
Niewłaściwa organizacja:										
pracy	312	6	154	139	34	41	8	16	23	19
stanowiska pracy	396	8	156	145	36	51	17	20	65	7
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynni- kiem materialnym.....	545	9	266	245	92	57	29	18	44	10
Nieużywanie sprzętu ochronnego.....	90	2	52	41	15	9	1	5	1	1
Niewłaściwe samowolne zachowanie pracownika .	400	6	195	171	52	50	16	17	28	7
Stan psychofizyczny pra- cownika, nie zapewniają- cy bezpiecznego wykonania pracy	177	3	58	56	19	19	7	19	25	5
Nieprawidłowe zachowa- nie się pracownika.....	3842	70	1325	1154	434	477	337	267	410	117
Inne przyczyny	365	14	109	94	24	36	25	48	62	10

^a Zgłoszonych w roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 56. ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.
Stan w połowie grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Posiłki profilaktyczne	Napoje	Inne środki odżywcze	Dodatki pieniężne	Skrócony czas pracy	Dodatkowe urlopy	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
	osoby korzystające						
OGÓŁEM	20861	32925	3896	27811	2406	412	721
w tym:							
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	885	601	3	202	6	-	18
przemysł	12999	17691	3081	17857	822	71	590
w tym przetwórstwo przemysłowe	7304	14092	1754	10669	579	66	488
budownictwo	2613	4938	243	1299	28	-	56
handel i naprawy ^Δ	1296	1902	48	985	3	3	24
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2112	1444	162	5645	26	4	1
obsługa nieruchomości i firm ^Δ ..	74	692	-	669	21	-	-
edukacja	3	608	-	574	-	-	-
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	194	4303	57	148	1497	334	29
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	659	736	302	411	3	-	-

TABL. 57. ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Koszt odszkodowań		Liczba odszkodowań		Średni koszt odszkodowania	
	ogółem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	ogółem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	ogółem	w tym z tytułu wypadków przy pracy
	w tys. zł				w zł	
OGÓŁEM	4943,7	4768,5	1525	1496	3242	3188
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	295,7	212,4	60	46	4928	4617
przemysł	1826,4	1793,5	640	633	2854	2833
w tym przetwórstwo przemysłowe	1436,9	1421,2	513	509	2801	2792
budownictwo	651,2	648,4	182	181	3578	3582
handel i naprawy ^Δ	457	457	122	122	3746	3746
transport, gospodarka magazynowa i łączność	434,1	434,1	129	129	3365	3365
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	14,5	11,9	7	6	2071	1983
edukacja	166,3	166,3	56	56	2970	2970
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1025,9	972,3	304	298	3375	3263
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	72,6	72,6	25	25	2904	2904

TABL. 58. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ ORAZ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
	ogółem	w tym przez jedną grupę czynników	ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
w osobach								
WOJEWÓDZTWO ..	19827	13773	14530	9562	3204	2909	2093	1302
Podregion bialski	1289	836	652	552	312	171	325	113
Powiaty:								
bialski.....	534	401	213	192	268	163	53	46
parczewski	45	27	35	23	8	4	2	-
radzyński	116	94	54	54	22	-	40	40
włodawski	46	20	25	14	2	-	19	6
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	548	294	325	269	12	4	211	21
Podregion chełmsko-zamojski	3515	2713	2653	1987	328	320	534	406
Powiaty:								
biłgorajski	1102	792	852	577	63	56	187	159
chełmski	68	54	50	36	6	6	12	12
hrubieszowski	164	148	142	135	4	3	18	10
krasnostawski	190	164	142	116	46	46	2	2
tomaszowski.....	360	213	206	85	56	56	98	72
zamojski	911	782	747	682	-	-	164	100
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	324	265	301	242	2	2	21	21
Zamość.....	396	295	213	114	151	151	32	30
Podregion lubelski	10243	7095	7672	4707	1824	1769	747	619
Powiaty:								
lubartowski.....	325	300	239	217	56	54	30	29
lubelski.....	562	388	504	339	9	7	49	42
łęczyński	2585	1184	2107	748	462	420	16	16
świdnicki	1403	930	1111	644	129	129	163	157
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	5368	4293	3711	2759	1168	1159	489	375
Podregion puławski ..	4780	3129	3553	2316	740	649	487	164
Powiaty:								
janowski	596	317	535	256	20	20	41	41
kraśnicki.....	1432	1138	1056	990	120	110	256	38
łukowski.....	840	749	403	373	372	355	65	21
opolski.....	304	240	201	138	98	98	5	4
puławski	1419	546	1251	456	119	62	49	28
rycki.....	189	139	107	103	11	4	71	32

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

TABL. 59. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zagrożenia związane									
	ze środowiskiem pracy							z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi
	razem	w tym						razem	w tym: niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	
		substancje chemiczne	pyły przemysłowe	hałas	wibracja	mikroklimat gorący	mikroklimat zimny			
osobozagrożenia										
WOJEWÓDZTWO ..	20573	653	3215	10401	724	2019	654	6022	465	3030
Podregion bialski	880	18	51	604	63	20	4	364	25	482
Powiaty:										
bialski.....	242	12	7	151	15	2	2	295	25	202
parczewski	35	1	2	7	7	18	-	8	-	2
radzyński	54	2	1	43	6	-	2	22	-	40
włodawski	43	-	-	22	11	-	-	25	-	25
Miasto na prawach powiatu:										
Biała Podlaska.....	506	3	41	381	24	-	-	14	-	213
Podregion chełmsko-zamojski	3278	216	192	2314	91	239	146	366	5	845
Powiaty:										
biłgorajski	993	15	18	955	1	4	-	65	1	430
chełmski	50	2	-	46	2	-	-	6	-	12
hrubieszowski	201	78	3	55	29	2	-	9	-	19
krasnostawski	168	2	30	87	2	5	42	46	-	2
tomaszowski.....	352	14	11	195	-	24	104	56	-	98
zamojski	877	9	71	780	6	-	-	6	2	194
Miasta na prawach powiatu:										
Chełm.....	330	5	15	93	36	150	-	27	2	22
Zamość.....	307	91	44	103	15	54	-	151	-	68
Podregion lubelski	11925	354	2433	4472	480	1419	283	3906	278	1145
Powiaty:										
lubartowski.....	241	9	12	195	5	15	-	73	2	46
lubelski.....	643	1	7	277	3	137	139	70	24	49
łęczyński	3955	3	1592	1178	2	1041	-	2174	-	114
świdnicki.....	1670	22	151	921	403	14	13	150	-	428
Miasto na prawach powiatu:										
Lublin.....	5416	319	671	1901	67	212	131	1439	252	508
Podregion puławski ..	4490	65	539	3011	90	341	221	1386	157	558
Powiaty:										
janowski.....	856	9	276	418	9	40	6	41	-	41
kraśnicki.....	1281	5	23	1186	1	13	12	147	19	266
łukowski.....	511	6	60	188	62	136	2	430	-	98
opolski.....	245	3	74	162	-	5	-	98	-	5
puławski.....	1436	21	88	965	-	144	200	653	130	77
rycki.....	161	21	18	92	18	3	1	17	8	71

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni.

TABLICE STATYSTYCZNE – WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

TABL. 60. WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Z ogółem według form finansowania	
	w mln zł	w odsetkach	jednostki będące na rozrachunku	jednostki sfery budżetowej ^c
			w mln zł	
OGÓŁEM	11447,7	100,0	8162,7	3285,0
w tym:				
wynagrodzenia osobowe ^b	10799,4	94,3	7784,2	3015,2
wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach	23,4	0,2	23,4	-
dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	202,9	1,8	-	202,9
wynagrodzenia bezosobowe	374,9	3,3	308,4	66,6

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, łącznie z zatrudnionymi poza granicami kraju. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą. ^c Dotyczy jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

TABL. 61. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Z liczby ogółem	
	w zł	w odsetkach	bez wypłat z zysku i dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla jednostek sfery budżetowej	bez składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe
			w zł	
OGÓŁEM	2771,99	100,0	2714,90	2422,19
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3233,40	116,6	3220,83	2812,37
przemysł	2737,06	98,7	2716,97	2389,03
w tym przetwórstwo przemysłowe	2407,56	86,9	2391,94	2098,14
budownictwo	2467,94	89,0	2461,80	2146,48
handel i naprawy ^Δ	2041,79	73,7	2041,42	1776,26
hotele i restauracje	1728,49	62,4	1698,15	1501,49
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2577,12	93,0	2566,30	2244,35
pośrednictwo finansowe	3904,85	140,9	3902,48	3416,04
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2817,54	101,6	2791,29	2464,52
administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3492,12	126,0	3294,33	3115,54
edukacja	2805,85	101,2	2668,07	2438,65
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2917,34	105,2	2884,13	2542,16
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2575,03	92,9	2534,70	2241,58

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

TABL. 62. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG STANOWISK, SEKTORÓW, FORM FINANSOWANIA I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Według stanowisk		Według sektorów		Według form finansowania	
	robotniczych	nierobotniczych	publiczny	prywatny	jednostki będące na rozrachunku	jednostki sfery budżetowej ^b
	w zł					
OGÓŁEM.....	2089,51	3402,48	3098,55	2407,43	2729,01	2881,55
w tym:						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1999,50	4186,12	4363,82	2213,30	3233,40	-
przemysł.....	2352,49	4044,40	3722,37	2449,85	2740,67	2472,99
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	2063,40	3684,29	3202,69	2253,62	2404,99	2988,76
budownictwo	2086,88	3788,00	2558,84	2463,57	2461,13	2668,28
handel i naprawy ^Δ	1654,09	2809,36	2216,22	2040,48	2041,79	-
hotele i restauracje.....	1429,77	2397,05	2158,67	1586,57	1598,38	2233,80
transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność.	2384,86	3299,89	2803,37	2104,82	2580,36	2471,01
pośrednictwo finansowe.....	1922,64	3939,19	4142,66	3775,37	3904,85	-
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1834,02	3492,90	3061,16	2674,80	2849,73	2648,13
administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2162,29	3697,24	3492,12	-	3291,08	3508,17
edukacja.....	1642,64	3116,48	2796,81	2945,84	3393,63	2651,69
ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	1812,98	3243,40	2981,40	2317,34	3069,32	2385,73
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2186,13	2886,85	2610,88	2369,28	2610,35	2422,85

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju. ^b Dotyczy jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

TABL. 63. PRZECIĘTNE GODZINOWE WYNAGRODZENIE BRUTTO ^a WEDŁUG STANOWISK, SEKTORÓW I SEKCJI PKD W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W przeliczeniu na 1 godzinę			
	opłaconą			przepracowaną
	ogółem	z ogółem na stanowiskach		
		robotniczych	nierobotniczych	
	w zł			
OGÓŁEM.....	17,74	12,67	22,77	20,71
sektor publiczny	20,55	14,34	23,73	24,23
sektor prywatny	14,70	11,77	20,69	16,99
w tym:				
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	19,20	11,77	25,12	21,74
przemysł	16,72	14,37	24,57	19,47
w tym przetwórstwo przemysłowe	14,69	12,58	22,39	17,05
budownictwo	14,85	12,52	22,94	16,84
handel i naprawy ^Δ	12,26	9,93	16,88	14,52
hotele i restauracje	10,57	8,65	14,69	11,95
transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność.	15,44	14,23	20,08	17,73
pośrednictwo finansowe	23,76	11,77	23,97	27,83
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	17,10	11,16	21,14	19,66
administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	21,11	12,80	22,42	24,77
edukacja.....	22,93	10,01	28,03	27,63
ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	17,71	11,09	19,64	20,38
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	15,60	13,21	17,49	17,96

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju; łącznie z jednostkami sfery budżetowej bez względu na liczbę zatrudnionych.

TABL. 64. PEŁNOZATRUDNIENI ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW ^a – W PAŹDZIERNIKU 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni			Przeciętne wynagrodzenie brutto		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w odsetkach			w zł		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	2871,48	3032,58	2719,76
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	6,0	7,0	5,0	5812,97	6647,48	4715,71
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	0,2	0,2	0,1	8271,59	8787,97	6881,62
Kierownicy dużych i średnich organizacji	5,8	6,7	4,9	5745,08	6573,64	4678,44
Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0	0,0	0,0	5822,89	5956,85	5000,00
Specjaliści	26,7	16,3	36,5	3439,95	3863,54	3261,94
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,4	3,7	1,1	3763,57	3840,59	3518,51
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	6,5	2,3	10,4	3791,47	5504,05	3431,28
Specjaliści szkolnictwa	12,3	6,6	17,7	3083,65	3243,97	3027,19
Pozostali specjaliści	5,6	3,7	7,4	3680,62	3968,23	3547,07
Technicy i inny średni personel	12,7	8,6	16,5	2906,11	3138,31	2791,42
Średni personel techniczny	2,7	3,7	1,8	3193,95	3334,42	2917,61
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	1,7	1,1	2,3	2621,08	3088,83	2408,99
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy ..	0,2	0,3	0,1	2227,09	2272,62	2121,67
Pracownicy pozostałych specjalności	8,0	3,5	12,2	2889,73	3028,25	2852,90
Pracownicy biurowi	10,3	8,2	12,3	2639,28	2623,51	2649,17
Pracownicy obsługi biurowej	7,7	7,6	7,7	2571,74	2600,12	2545,40
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	2,7	0,6	4,6	2832,76	2916,21	2822,42
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8,0	4,8	11,0	1709,18	1942,99	1613,57
Pracownicy usług osobistych i ochrony	2,6	1,8	3,4	1814,75	2010,25	1717,80
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,3	3,0	7,6	1657,30	1902,40	1566,66
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,4	0,3	0,5	1872,03	2130,66	1735,62
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14,6	24,6	5,2	2419,19	2601,63	1604,34
Górnicy i robotnicy budowlani	3,6	7,4	0,1	2822,27	2831,83	2245,24
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	6,0	12,2	0,2	2657,77	2663,63	2317,23
Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,0	0,0	-	3726,81	3726,81	-
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,9	5,0	4,9	1828,18	2104,79	1560,34
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,2	17,7	1,2	2487,95	2501,02	2312,37
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,3	2,6	0,1	2792,93	2820,88	2285,06
Operatorzy i monterzy maszyn	2,2	3,6	0,8	2443,31	2483,77	2271,31
Kierowcy i operatorzy pojazdów	5,8	11,5	0,3	2434,46	2434,64	2428,15
Pracownicy przy pracach prostych	12,1	12,5	11,8	1958,36	2152,86	1763,80
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	7,7	5,4	9,8	1755,54	1847,15	1707,78
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,1	0,2	0,0	1992,40	1976,17	2081,54
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,3	6,8	1,9	2320,65	2401,88	2046,21

^a Wykonywanych.

TABL. 65. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO^a WEDŁUG SEKTORÓW ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym bez wypłat z zysku ^b		
	ogółem	sektor		razem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
	w zł					
WOJEWÓDZTWO	2771,99	3098,55	2407,43	2714,90	2991,13	2406,53
Podregion bialski	2481,51	2880,39	1980,80	2408,10	2750,09	1978,81
Powiaty:						
bialski.....	2276,07	2630,55	1923,02	2206,89	2492,86	1922,07
parczewski	2413,25	2644,85	1994,25	2333,24	2520,77	1993,97
radzyński	2461,63	2666,30	2175,03	2391,41	2546,58	2174,11
włodawski	2428,65	2764,15	1668,34	2334,35	2628,79	1667,09
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska.....	2649,61	3249,43	1998,64	2579,72	3118,38	1995,12
Podregion chełmsko-zamojski	2537,75	2790,97	2272,16	2475,25	2669,37	2271,66
Powiaty:						
biłgorajski	2480,05	2760,48	2279,05	2430,09	2640,81	2279,05
chełmski	2373,49	2450,13	2191,08	2271,95	2306,42	2189,90
hrubieszowski	2397,30	2616,54	1872,43	2308,71	2490,96	1872,43
krasnostawski.....	2541,52	2496,56	2602,21	2474,74	2382,86	2598,80
tomaszowski.....	2318,00	2692,64	1957,02	2250,04	2554,14	1957,02
zamojski	2219,60	2635,25	1777,36	2145,82	2493,50	1775,89
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm.....	2521,72	2822,73	2218,53	2471,13	2722,02	2218,43
Zamość.....	2934,69	3274,36	2624,11	2879,11	3158,13	2624,00
Podregion lubelski	3025,84	3368,67	2659,35	2979,25	3279,50	2658,29
Powiaty:						
lubartowski.....	2463,30	2748,20	2211,18	2402,22	2619,96	2209,54
lubelski.....	2441,73	2665,84	2231,15	2388,44	2558,37	2228,76
łęczyński	4133,75	4578,38	3087,43	4044,29	4453,97	3080,19
świdnicki.....	2691,15	2876,76	2339,45	2642,12	2801,99	2339,20
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin.....	3076,91	3415,49	2742,98	3035,66	3333,08	2742,34
Podregion puławski	2592,02	2946,02	2146,25	2524,61	2825,37	2145,87
Powiaty:						
janowski	2286,58	2640,55	1991,12	2233,66	2524,21	1991,12
kraśnicki.....	2365,43	2636,96	1968,56	2317,37	2556,02	1968,55
łukowski.....	2371,79	2807,05	1982,82	2310,61	2677,63	1982,61
opolski.....	2444,77	2636,60	2199,91	2369,63	2502,97	2199,43
puławski	3043,07	3426,96	2461,98	2957,14	3284,85	2461,08
rycki.....	2409,35	2650,12	2051,86	2344,28	2541,45	2051,53

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Bez dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników sfery budżetowej.

TABL. 66. ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO ^a W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Świadczeniobiorcy w tys.	Świadczenia w mln zł	Przeciętna miesięczna emerytura w zł
OGÓŁEM.....	552,0	7136,8	.
Z FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH			
Ogółem	354,2	5118,8	1204,43
Emerytury.....	209,5	3316,6	1319,48
Renty z tytułu niezdolności do pracy	90,2	1077,6	995,84
Renty rodzinne ^Δ	54,5	724,6	1107,39
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^b			
Ogółem	197,8	2018,0	849,93
w tym emerytury	152,5	1629,8	890,69

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

TABL. 67 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ ^a W 2008 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne	Kwartaly			
		I	II	III	IV
LUDNOŚĆ w tys.	1955	1897	1963	2016	1945
mężczyźni.....	934	910	943	958	925
kobiety.....	1021	987	1020	1058	1020
miasta	951	872	926	1017	987
wieś	1004	1024	1037	999	957
Aktywni zawodowo	1080	1019	1078	1132	1091
mężczyźni.....	585	543	590	618	591
kobiety.....	495	476	489	515	501
miasta	512	455	499	561	536
wieś	568	565	580	572	555
Pracujący	985	927	984	1030	999
mężczyźni.....	533	492	537	563	542
kobiety.....	452	435	447	467	457
miasta	457	406	444	495	483
wieś	528	521	540	535	516
Bezrobotni	95	92	95	102	92
mężczyźni.....	52	51	53	54	49
kobiety.....	43	41	42	48	43
miasta	55	48	54	65	53
wieś	40	44	40	37	39
Bierni zawodowo.....	875	877	884	883	854
mężczyźni.....	348	366	353	340	334
kobiety.....	526	511	531	543	520
miasta	438	418	428	456	451
wieś	436	460	457	427	402
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI					
ZAWODOWEJ w %	55,2	53,7	54,9	56,2	56,1
mężczyźni.....	62,6	59,7	62,6	64,5	63,9
kobiety.....	48,5	48,2	47,9	48,7	49,1
miasta	53,8	52,2	53,9	55,2	54,3
wieś	56,6	55,2	55,9	57,3	58,0
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %..	50,4	48,9	50,1	51,1	51,4
mężczyźni.....	57,1	54,1	56,9	58,8	58,6
kobiety.....	44,3	44,1	43,8	44,1	44,8
miasta	48,1	46,6	47,9	48,7	48,9
wieś	52,6	50,9	52,1	53,6	53,9
STOPA BEZROBOCIA w %.....	8,8	9,0	8,8	9,0	8,4
mężczyźni.....	8,9	9,4	9,0	8,7	8,3
kobiety.....	8,7	8,6	8,6	9,3	8,6
miasta	10,7	10,5	10,8	11,6	9,9
wieś	7,0	7,8	6,9	6,5	7,0

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

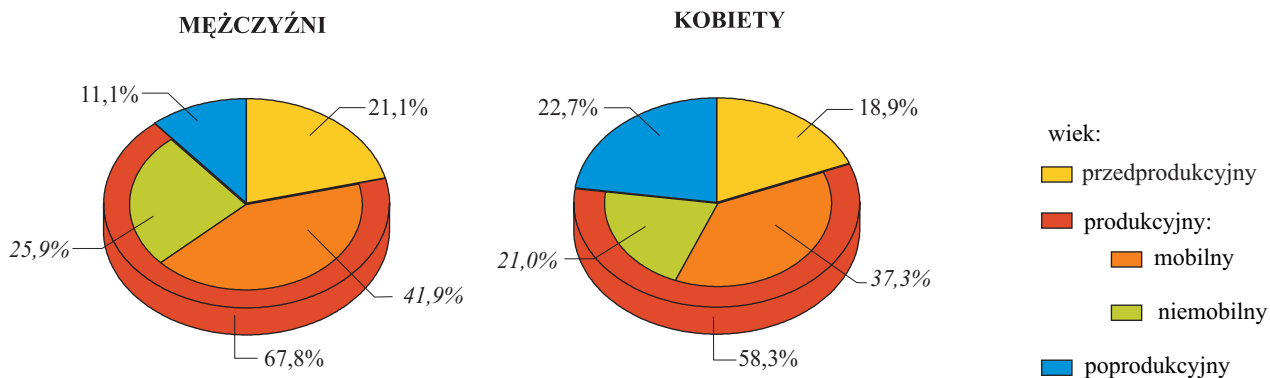
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

TABL. 68. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2008 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM ^a	1945	1091	999	92	854	56,1	51,4	8,4
Według wieku:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	1424	1033	941	92	392	72,5	66,1	8,9
15—24 lata	319	104	73	32	215	32,6	22,9	30,8
25—34	361	304	281	23	56	84,2	77,8	7,6
35—44	303	272	258	15	30	89,8	85,1	5,5
45—54	328	263	246	17	65	80,2	75,0	6,5
55 lat i więcej	635	147	141	6	488	23,1	22,2	4,1
Według poziomu wykształcenia:								
wyższe	312	260	243	16	52	83,3	77,9	6,2
policealne i średnie zawo- dowe	468	334	308	27	134	71,4	65,8	8,1
średnie ogólnokształcące ...	190	77	63	14	113	40,5	33,2	18,2
zasadnicze zawodowe	428	284	259	25	144	66,4	60,5	8,8
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	548	137	126	11	411	25,0	23,0	8,0

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU^a W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

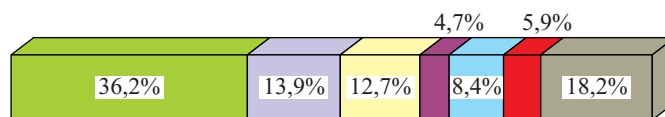

^a Patrz uwagi ogólne str. 11.

**WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM
LUDNOŚCIĄ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM W 2008 R.**
Stan w dniu 31 XII

PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ^a
WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo

handel i naprawy^Δ

edukacja

pozostałe

przemysł

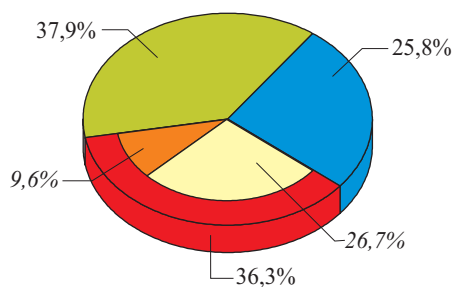
transport, gospodarka magazynowa i łączność

ochrona zdrowia i pomoc społeczna

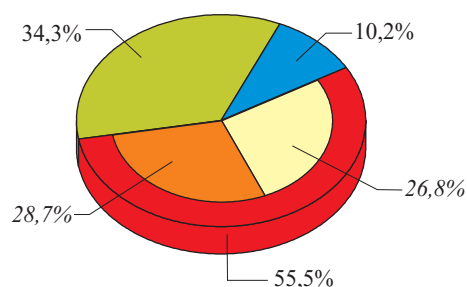
^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ^a
WEDŁUG PŁCI I SEKTORÓW EKONOMICZNYCH^b W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

MĘŻCZYŻNI

KOBIETY

rolniczy

przemysłowy

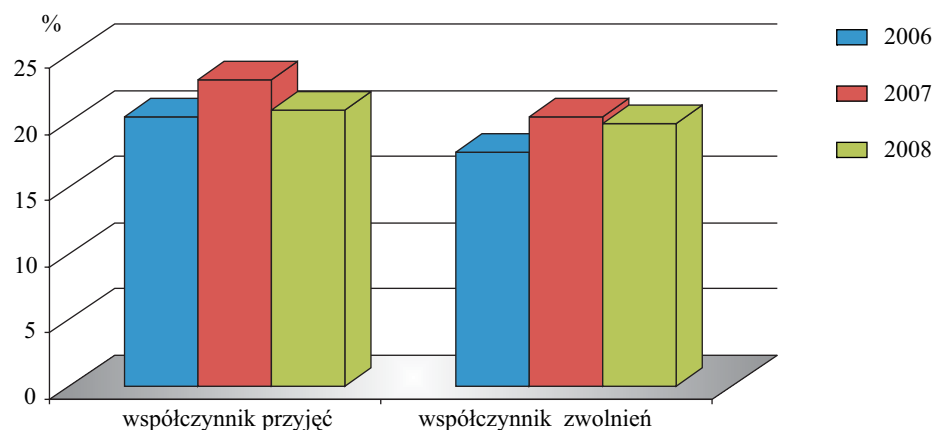
usługowy

usług rynkowych

usług nierynkowych

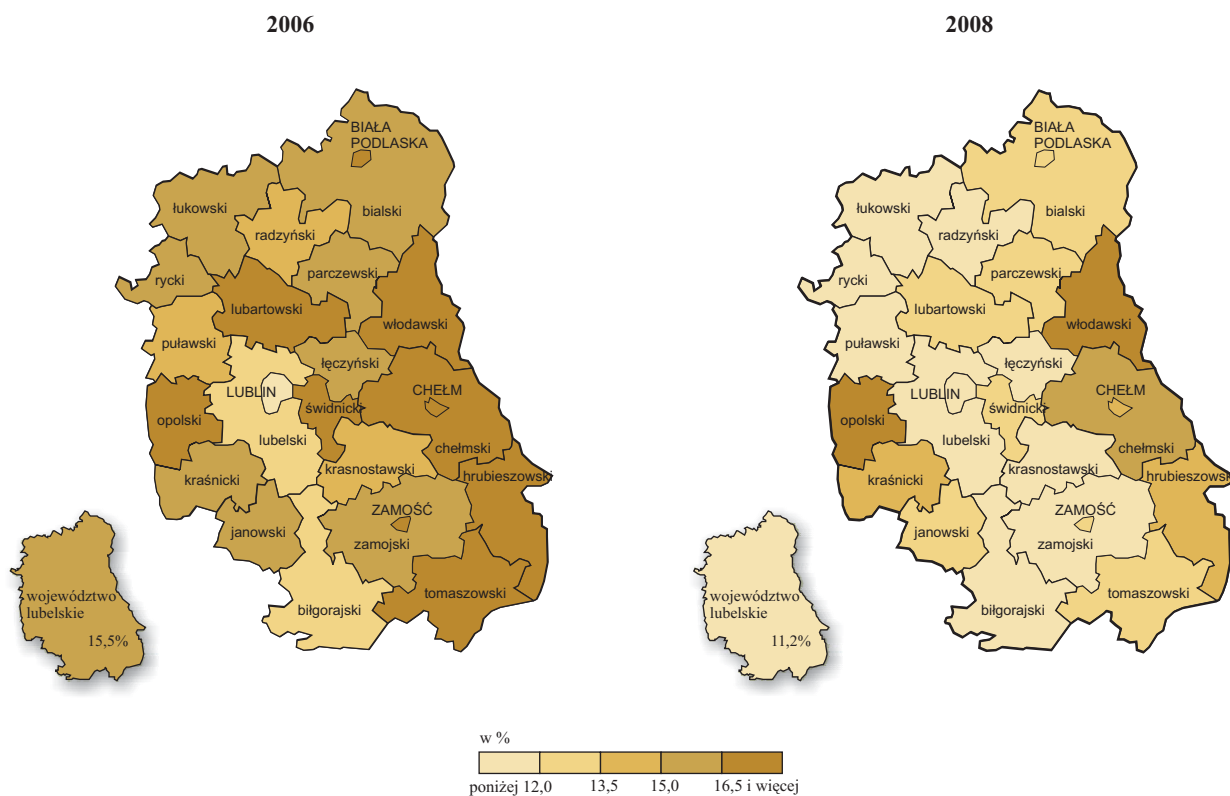
^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Patrz uwagi ogólne str. 14.

RUCH PEŁNOZATRUDNIIONYCH^a W PODMIOTACH GOSPODARKI NARODOWEJ
Stan w dniu 31 XII

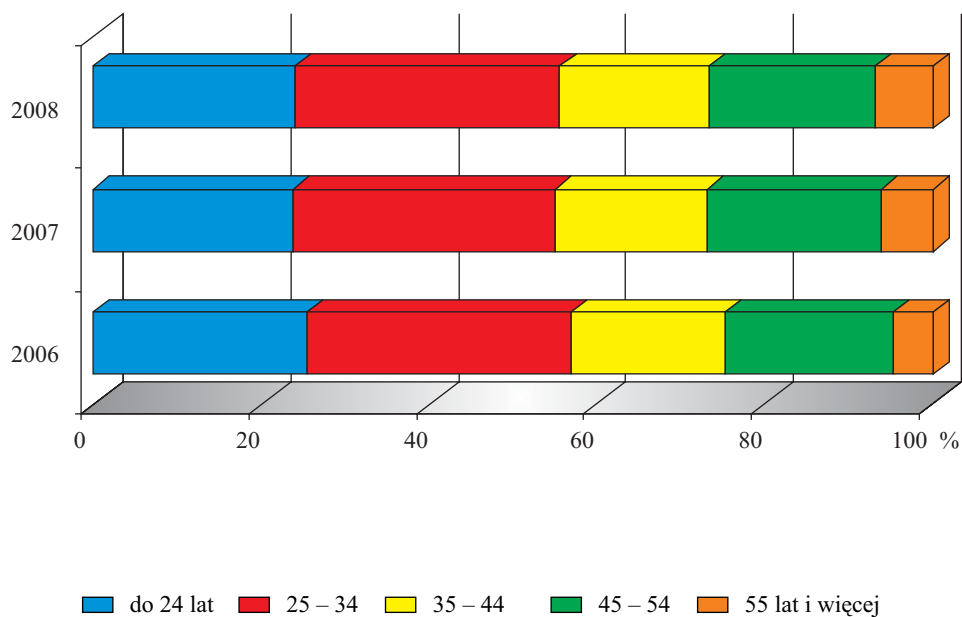
^a Patrz notki c,d do tabl. 1, str. 35 i uwagi ogólne str. 15.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO ^a W GRUDNIU

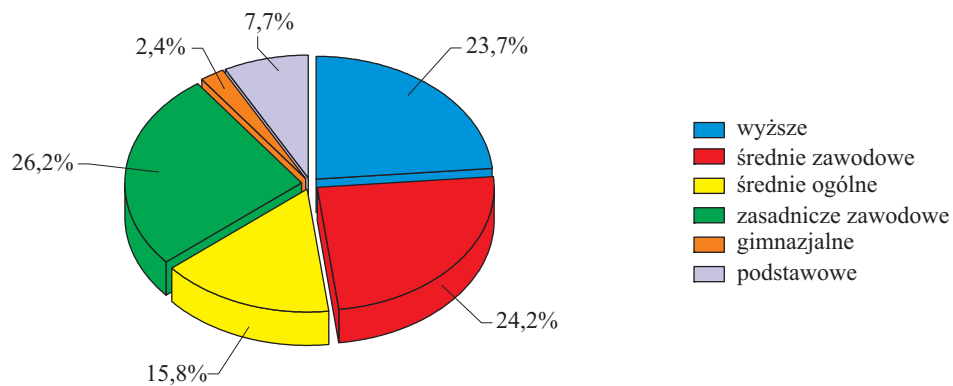

^a Patrz uwagi ogólne str. 17.

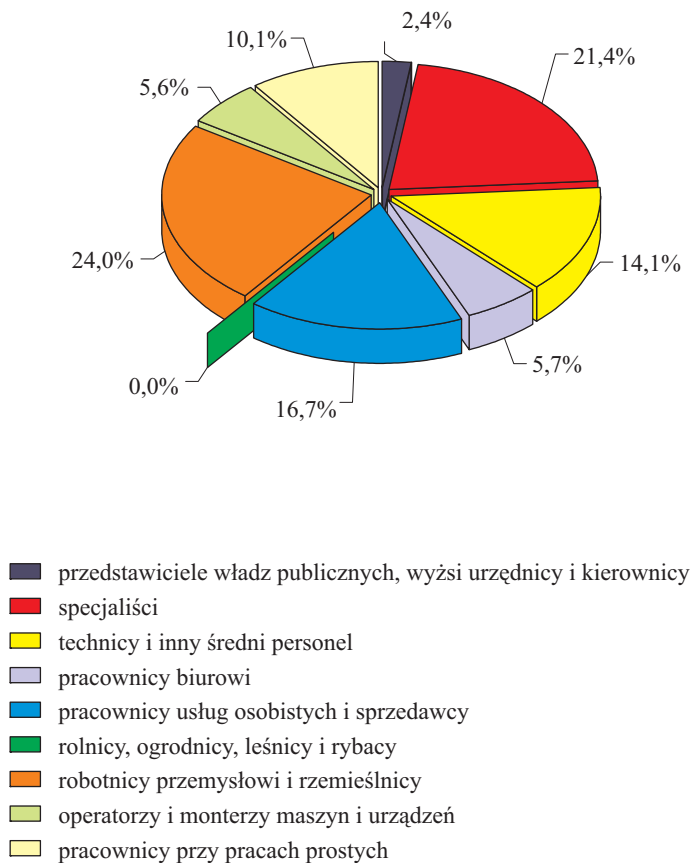
BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU Stan w dniu 31 XII

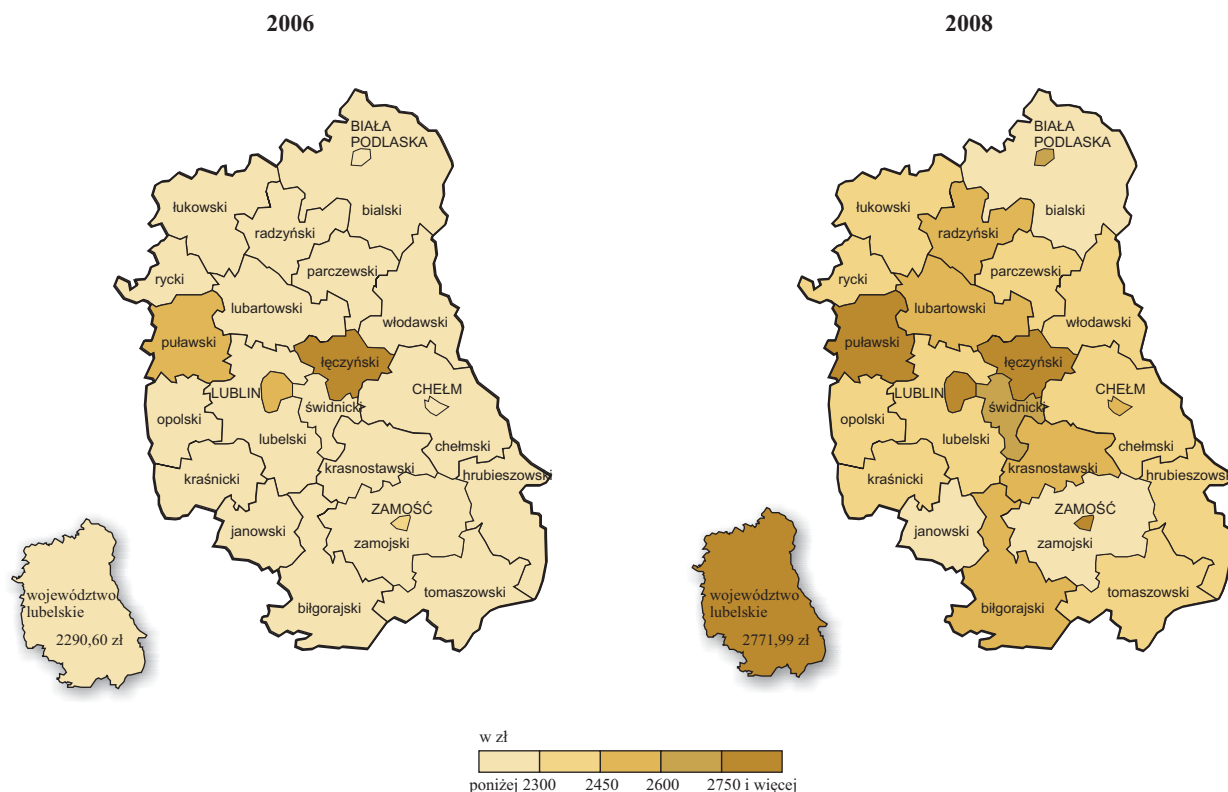
STRUKTURA WOLNYCH MIEJSC PRACY WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

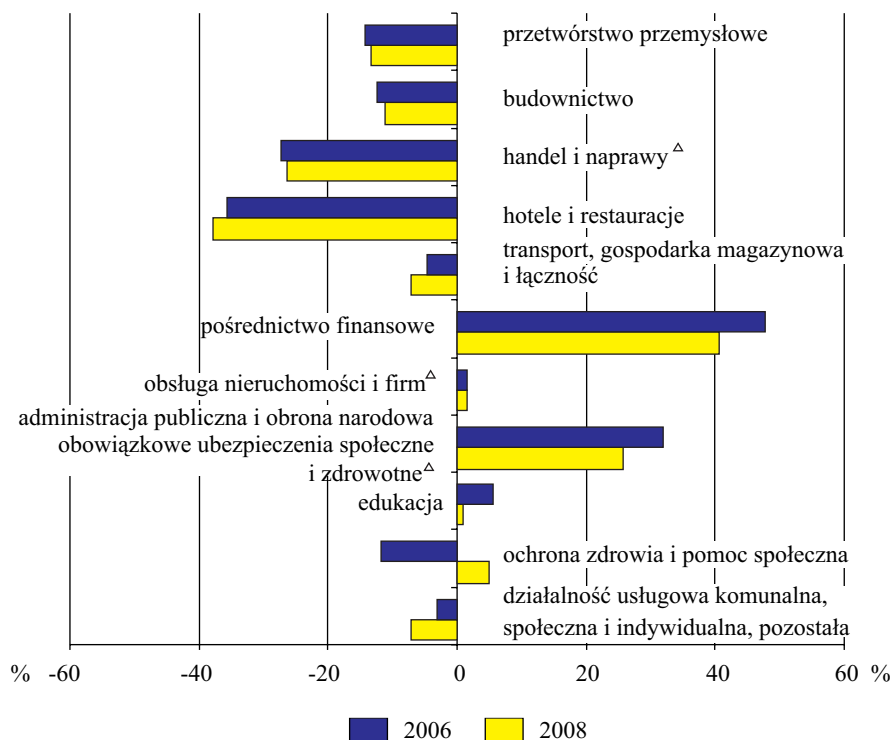
STRUKTURA WOLNYCH MIEJSC PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

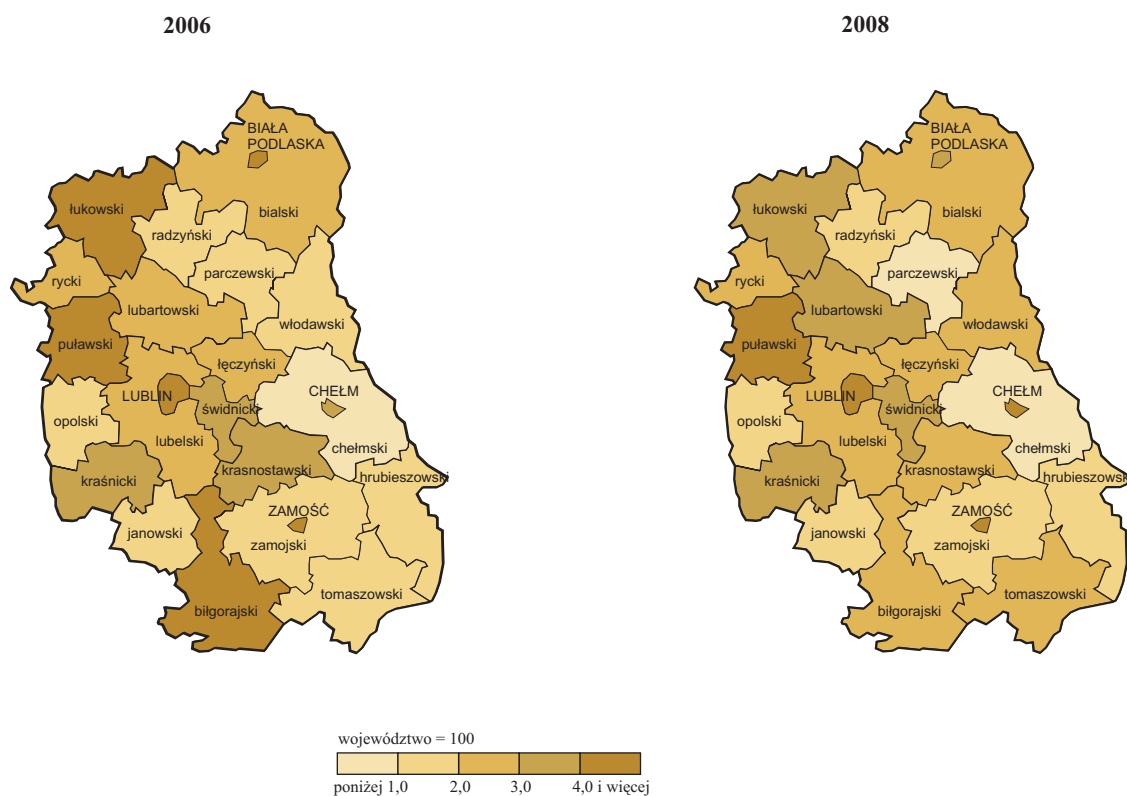
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
(w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób)

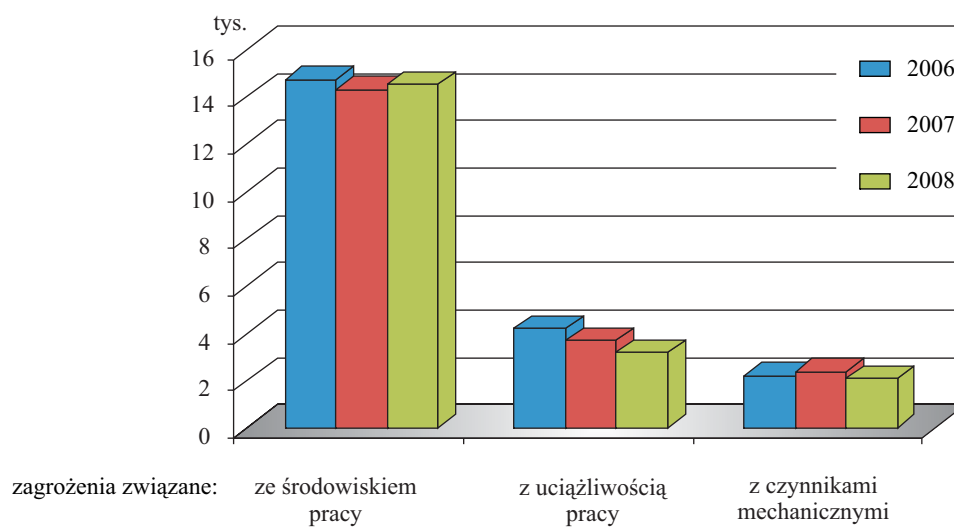
**ODCHYLENIA WYNAGRODZEŃ OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W GOSPODARCE NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD**

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARCE NARODOWEJ (bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie)

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI DLA ZDROWIA Stan w dniu 31 XII

^a Patrz notka do tabl. 45, str. 74.

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	-	zjawisko nie występuje
Zero	(0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
	(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka	.	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak	(x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak	(#)	-	dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej
„W tym”		-	nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

zł	-	złoty	mln	-	milion
tys.	-	tysiąc	pkt	-	punkt
			pkt proc.	-	punkt procentowy

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US